

ЛИСТОПАД 1975 NOVEMBER

АДНАК

КЛИЧЕМО "СОС!!!" ДО ВСІХ ДОВЖНИКІВ!

Як ми остерігали наших читачів у попередньому числі "Юнака" та "Готуйсь", що Поштовий Уряд Канади може нам відібрати привілей висилки журналів т. зв. другою класою, ця небезпека для правильної появи й існування пластових журналів вже не тільки грозить, але **заіснувала**. Ми втратили привілей дешевої висилки журналів другою класою, бо більшість відборців не ввели передплати.

Не зважаючи на наші постійні упіснення, більшість відборців журналів, на жаль, не є передплатниками, але післяплатниками. Кличемо на порятунок і віримо, що довжники відізнауться на наше "СОС".

**Адміністрація журналів "Готуйсь"
і "Юнак"**

УВАГА! УВАГА! ЗМІНА АДРЕСИ ПЛАСТОВОГО ВИДАВНИЦТВА

Повідооляемо, що з 3. 5. 1975 р. адреса редакцій "Готуйсь" і "Пластового Шляху" та Адміністрація цих журналів і "Юнака" тепер така:

**2150 Bloor St. W.
Toronto, Ont. M6S 1M8, Canada
Tel.: (416) 769-7855**

ПЛАСТОВА КРЕДИТИВКА в Торонті

на корисних умовах

- дає **ПОЗИКИ**
та
- приймає **ОЩАДНОСТІ**.
- Пластова Кредитівка міститься у Пластовому Домі в Торонті.
- **Урядові години:**
вівторок і четвер 7-9 вечора,
субота 2-4 по пол.

**Plast (Toronto) Credit Union Ltd.,
2199 Bloor St. West, Toronto 21, Ont.
Phone: 769-9998**

**Пластуні і Пластунки в Торонті!
СКЛАДАЙТЕ
СВОЇ ОЩАДНОСТІ
у Пластовій Кредитівці!**

Річна передплата: США і Канада — \$9.00; Австралія — 5.50 австр. дол.; Австрія — 100 шілінгів; Аргентина — 10.00 пезів (нових); Бельгія — 150.00 бел. франків Велика Брітанія — 2.00 фунти; Італія — 2,000 лірів; Німеччина — 12.50 нім. марок; Франція — 15 франц. франків.
Ціна одного числа: у США і Канаді — 90 центів.

YUNAK — a Ukrainian Monthly Magazine, published by PLAST, Ukrainian Youth Ass'n, 2150 Bloor St. W. Toronto, Ont. M6S 1M8, Canada Tel.: (416) 769-7855

АДРЕСА АДМІНІСТРАЦІЇ: YUNAK MAGAZINE. 2150 Bloor St. W. Toronto, Ont. M6S 1M8, Canada — Canada.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: Mrs. Olha Kuzmowycz, 221 Fire Island Ave, Babylon, N. Y. 11702, U.S.A.

Second class mail registration number 2185 ● Printed by Kiev Printers Ltd., 860 Richmond St. W., Toronto 3, Ont

ЮНАК

"Юнак" — журнал пластового юнацтва.
Появляється щомісяця крім липня і серпня.
Видає Головна Пластова Булава.

ЛИСТОПАД 1975 Ч. 11 (147) РІК XIII

Інтернаціональне стандартно-серійне число, 0044-1584

Редагує колегія.

Головний редактор:

пл. сен. Ольга Кузьмович.

Члени редакційної колегії:

ст. пл. Уляна Близнач,

пл. сен. Тоня Горохович,

гетьм. вірл. Ксеня Одежинська,

ст. пл. Юрій Павлічко,

пл. сен. Олександра Юзенів.

● Усі редакційні матеріали слід слати на адресу головного редактора.

● Редакція застерігає право виправляти мову, як теж скорочувати й виправляти одержані матеріали згідно з пластовою термінологією, пластовими виховними напрямними та вимогами юнацького віку читачів.

ЗМІСТ

2 Гутірка з юними друзями	Подруга Гребля
4 Сучасні визначні українці — Богдан Гаврилишин	Л. Крупа
5 Молоде перо: Денник із проби "Три пера"	Б. Буняк
Пізно...	У. Сусьня
Що читати? Книжка про червону калину	**
7 Дума про калину	О. Лупій
Успіхи наших друзів — Богдан Чмола	Братчик Славно
8 Із подорожнього записника	І. Павлічко
9 Фоторепортер питає — Як тобі таборується?	**
10 Пластуннам на вушко — Підготовляємо	
Андріївський вечір	Л. Лижник
11 Я більше не їду!!!...	Пан Т. О. Фель
12 Участь пластунів у святкуваннях Святого Рону	**
13 "Школа амбасадорів"	Розбанич
14 Мандруємо по світу — Пластовий "Еммаус" у Римі	Е. Небесняк
	Ю. Гораєвський, М. Хомин
15 Від новачки до булавної	М. Гнатківська
	і Н. Терлецька
16 На літніх курсах у Гарварді	І. Гевко
17 Подяка за привіти з таборів	Л. Крупа
18 Куток молодшого юнацтва:	
Риба-стрілець (З природи)	**
Два камені (легенда)	**
19 Листування	
21 Бурлаки не забувають про "Юнака"	
Нема то, як на Бурлацькій Раді	М. Гнатківська
Хроніка	
25 Куток філятеліста	
26 Спорт, Теренові знаки	П. Пупчик
28 Датки на пресфонд, Замість квітів на могили	

● На обкладинці: Маскування в природі під час таборування на "Новому Соколі", 1975.

● Ілюстратори цього числа: пл. сен. Дарія Даревич, пл. розв. Лариса Лижник, ст. пл. Люба Мазяр, пл. сен. В. Гарпун-Пелешенко, ст. пл. Роман Юзенів.

ТУТІРКА З ЮНИМИ ДРУЗЬЯМИ

УЧАСНИК РОЗКОПІВ РОЗПОВІДАЄ ПРО
ГАЛИЧ І КРИЛОС

З Галича вітер цілющий
(Ігор Калинець: Вітер, збірка "Вогонь
Купала")

Дорогі Юні Подруги і Друзі!

— Хай!... Мені байдуже, що про мене думають... Вже дехто каже, що я маю "фіся" на тлі старовини, що завжди ношуся з матеріялами про історичні пам'ятки. Я не можу позбутися ідеї, щоб передати цього свого "фіся" юнацтву. Я знову приніс матеріяли для "Юнака". Тепер у листопаді згадувати треба не тільки УСС-ів, але й усіх тих лицарів, які творили наше славне минуле — князів, їх дружинників, наших гетьманів із запорожцями. Їхні могили, будівлі, якими вони прославлялися, й інші сліди їхнього життя і творчості — не все нам відоме... Треба освідомлювати молодь про вагу знання минулого народу... треба!

І мій приятель розкладав переді мною книжки, поезії, ілюстрації, поштові марки з ковертами та всяке інше добро про княжий Галич. Розповідав захоплено, увесь розпромінений, оживлений споминами про своє студентське життя, про участь у розкопах Крилоса під проводом археолога Ярослава Пастернака. Мої очі розбігалися, мені хотілося все те, що я побачила, якнайшвидше розповісти Вам, Подруги і Друзі.

— Скажіть, як ці розкопи розпочалися, — просила я друга Степана. — Розповідайте все, що знаєте.

— Тепер усього розповісти неможливо, треба багато часу. Сьогодні про головне. Це були справді великі історичні відкриття! Вони завершилися в 780-річчя побудови Успенського собору (1157-1937) і 750-річчя смерті його фундатора, кн. Ярослава Осмомисла. Розкопи ви-

конували студенти безплатно (між ними і пластуни), перебуваючи у таборі праці "Орли". Прибували оглянути розкопи тисячі відвідувачів (усіх 55 тисяч), приходили селяни й інтелігенти, жертвували свій труд, були археологи з Польщі і з закордону. Це були незабутні хвилини! Сліпий каліка Усусус, ставши над знайденим саркофагом — гробницею кн. Ярослава Осмомисла, кликав: "Боже, відкрий мені очі, щоб я побачив цих дорогих свідків нашої слави!" А бабуся впала на коліна і цілувала святі мури церкви. Відвідувачі, відходивши, брали кусники камінців з мурів фундаментів, наклеювали на них спеціально видані марки-наліпки з рисунком фундаментів, зберігали цю дорожцінну пам'ятку, — розповідав друг, шукаючи за щораз новою ілюстрацією до своєї розповіді. Його зворушення впливало й на мене:

"Друже, а які були настрої усіх вас тоді, коли ви відкрили фундаменти церкви, коли знайшли гробівці?" — запитала я, вдивляючись у фотографію, стараючись вжитися у незвичайність події.

Саркофаг Ярослава Осмомисла.

— Зможете собі уявити це тільки тоді, коли вжиєтеся у психологію археолога, а ще такого, яким був Ярослав Пастернак — послідовний, відданий українській науці. Галич був одним з найбільших міст Русі-України. Археологи відкопали численні кам'яні фундаменти храмів Галича. Вони 90 років безуспішно шукали того місця, де стояли Осмомислові палати-терени, де стояла двірська церква св. Спаса, де був галицький город-фортеця. Літописці записали, що в 1154-1157 рр. Осмомисл збудував собор Успення Богородиці, тож була певність, що біля собору знайдуть і сам город. Проте, нікому іншому, а тільки Пастернакові вдалося досягнути мету. Спочатку він вивчав літописні записки й інші історичні джерела, 1936 р. відкопав у селі Крилосі біля Галича частину фун-

Пам'ятна плита на місці поховання князя Ярослава Осмомисла у Крилосі.

даментів собору, а в 1937-38 рр. рештки стін храму, які були зовсім відкриті, значить — поблизу їх мусіли бути інші будинки города. І так на північ від собору, через "Базар" (на ньому з'їжджалися купці з Європи та далекого Сходу), на урочищі "Золотий Тік" відкопали залишки княжих і боярських палат та інші будинки, що були оточені валами, оборонними вежами і частоколом. Треба бути поетом чи письменником, щоб передати ті всі наші переживання при цій священній праці...

Настала мовчанка. Розповідач збирав свої почуття. Він мав ще розповісти про момент найбільшої радості, час, коли знайдено гробницю князя і поховання невідомої княжни.

— У тому місці, — почав знову, — де входило до храму із заходу, між мурами фундаментів західного притвора, під останками долівки ми знайшли саркофаг з кістками князя, а за ним поховання невідомої княжни. Осмомислову гробницю пограбовано в данину, зате на чолі княжни збереглося золототкане чільце-діядема. Кожний з нас відчував, доторкаючись гробниць, незбагненність таємниці й близькість творчого духа далеких предків. Студенти сказали: "Ярослав знайшов Ярослава!" Про свої відкриття Я. Пастернак написав книжку "Старий Галич" (1944), але далші розкопки припинила війна. По війні саркофаг перенесли в музей Івано-Франківська (Станиславова), фунда-

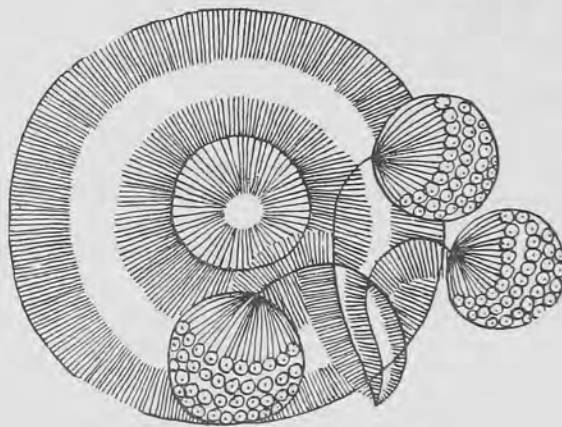
менти собору присипали землею, щоб від снігів і вітрів не нищилися. На тому місці, де стояв саркофаг і поховання княжни, тепер стоїть плита з написом: "Тут похований — галицький князь — Ярослав Осмомисл — 1152-1187". Першого листопада 1944 року не стало в живих митрополита Андрея Шептицького, завдяки фондам якого могли відбуватися розкопи, а першого листопада 1970 року відійшов від нас і Ярослав Пастернак. Мені легше стало на душі, що про все це прочитає юнацтво в "Юнаку", — закінчив розповідь друг Степан.

А мені стали перед очима образи — Великого Митрополита і Незабутнього Археолога. Як мені хотілося б, щоб Ви, Юні Подруги і Друзі, розуміли і шанували листопадові настрої нас старших, щоб у цей день Ваші думки і почування полинули і в Крилос, і на Святоюрську гірку у Львів, і на цвинтар до Торонта, скрізь туди, де спочивають померші й де страждають живі з любови до нашого народу.

Дякую другові Степанові Гелі за розповідь і за любов його до давнини, якою він збагатив і нас.

СКОБ!

Подруга Гребля

ГАЛИЧ

У румовищах поміж череп'ям дзбанків, мечами і пряслами, що знаходимо щоденно, напівтали невідомої дівчи останки з начільником — золотою діядемою.

Мовчить про її наймення віко саркофагу, літопис задвірками обійшов її дівочецтво. Замість весільної шати нап'яв фатум через намітку на ясні очі.

Чи се не твоя, городе, суцця подоба: поросло городище забуття дерном, лишилася дециця слави по тобі, сливе дівчи золота діядема.

Ігор Калинець

СУЧАСНІ ВИЗНАЧНІ УКРАЇНЦІ

ІНТЕРВ'Ю З БОГДАНОМ ГАВРИЛИШИНОМ

Богдан Гаврилишин ходить по земній кулі, як по своїй хаті, і то півбігом, тому йому не легко знайти час на особисті зустрічі. Однак із сентименту до Пласту (якого членом він є, точніше "Лісовим Чортом") і до пластових друзів з юнацтва

він при нагоді конференції, спонсорованої його інститутом у Нью-Йорку, радо знаходить час на оце інтерв'ю.

— Чи можеш щось сказати про свою теперішню позицію і студії?

— Очевидно. Я є директором Міжнародного Інституту в Женеві, який по-англійськи називається "Сентер фор Едюкейшен ін Інтернаціонал Манаджмент". На цій позиції я є 8 років, але для інституту працюю вже 15 років, спершу був викладачем.

— Які студії попередили теперішню позицію?

— Виїхавши до Канади в 1947 році, я працював рік лісорубом, тоді вступив на Торонтський університет, де закінчив студії техніки, машинобудівельний відділ, завершуючи їх магістерським дипломом. (Крім того, у нього ще студії з двох інших ділянок: диплом з ділянки керівництва підприємств у Женеві і докторат з економіки та докторат з андрогогії (педагогії дорослих людей).

Цікаве відношення Богдана до його батька, про що він так оповідає: "Мій батько був бідним хліборобом. Перебування за першої світової війни в західноєвропейських країнах зробило на нього велике враження; він зрозумів важливість освіти. Тож, приїхавши додому, привіз хмелю, посадив його, зробив на ньому гроші і переїхав до міста Бучача, де була добра середня школа, щоб його діти могли одержати

освіту. Я думаю, що його життя відтоді було під знаком мети, щоб його діти одержали освіту. Цікаво, що навіть як я закінчив студії першим на 98 студентів на Торонтському університеті, то мій батько був тільки трохи вдоволений, але не зовсім, бо вважав, що я повинен продовжати. Я тому й зробив магістерку з найвищими оцінками в історії факультету, але й це не виглядало вистачальним для нього. І навіть як я дістав два інші дипломи, то тато ще не був зовсім щасливий. І тому я, вже в пізньому віці, хоч для моєї професії це не потрібно, зробив докторську працю, щоб батькові сказати, що його син досягнув найвищого ступеня у студіях".

Професія, в якій Богдан працює, вимагає постійних подорожей, бо інститут є суто інтернаціональний і вишколює фахівців різних рівнів підприємств і урядів з більше ніж 50 різних країн для ефективного керування різними операціями в різних країнах і політичних системах. Щоб навчати розуміння впливу політичних і економічних структур у різних системах, подорожі керівника цього інституту конечні. Крім цього, його запрошують на гостинного викладача чи на наукові конференції, включно з Україною. В результаті він відвідав 40 країн і пересічно об'їздить світ двічі на рік.

Нас цікавить теж, чи виникає в його праці питання України і як він використовує свою позицію для української справи.

"Питання звичайно виникає з моїм прізвиськом, яке зразу говорить про те, що я не є англієм ані французом. При нагоді пояснення мого походження пояснюю теж і питання, зв'язані з Україною. Також при нагоді викладів про політичну та економічну систему СРСР я говорю про проблему національностей, особливо проблему України. Це буває на кожному курсі, який наш інститут провадить і через який проходить річно біля 700 людей, у тому 150 президентів різних фірм, які чують про проблематику національностей у СРСР та позицію України".

Богдан, як відомо, належить до куреня "Лісові Чорти" і живо цікавиться молоддю. Тож цікаво буде почути його поради сьогоденному юнацтву, напр. щодо вибору студій і яке знання може бути помічним для української справи.

"Загальна моя порада така: Не робить різниці, що студіювати, але як. Себто якість, а не зміст науки. У студіях важливо є набрати самопевності, віри в себе. Як це досягнути, тоді приходитиме наука чогось нового легко. Знаю це по собі, бо простудіювавши перші студії солід-

Молоде перо

ДЕННИК З ПРОБИ "ТРИ ПЕРА" НА БОБРІВЦІ

Понеділок.

День проходить швидко. Було трохи тяжко знайти добре місце для осідку, але як тільки я його знайшов, почав будувати в першу чергу сховище — вузьке та довге. Зверху наклав папороті. Місце було гарне — близько річки, на горбку. Скінчивши будову, я сів трохи відпочити. Відпочивав десь біля однієї години, а тоді взявся збудувати вогник. Тяжко було його розпалити, бо всі дрова були мокрі. Та вкінці якимось вогнем загорів. Я зварив собі ковбаски та картоплю. Хоч ця їжа аж так дуже не смакувала, а все таки це була їжа!

Нарешті надходить ніч і я готовлюсь до сну.

Вівторок.

Ніч була довга. Я довго не міг заснути, бо комарі мене так гризли! Пройшло вже десь півночі, коли щось почало руйнувати моє сховище з надвору. Мені стало страшно і ніяк не хотілося вилізти зі сховища. Та вкінці я змусив себе, встав з ліжка і з ножом у руці виліз надвір. А це енот (ракун) вчепився моєї будови і нищить її. Я його прогнав, але тут нова біда! Почало гриміти! Стало страшно і я швидко заліз назад до свого сховища. Почав іти дощ... А мені такі думки лізуть у голову... Що робити, як дощ протече через мій дах? Що робити, коли я промокну? З цими думками в голові я нарешті заснув. А вранці встав

но, я легко міг перекидатися з діянки на діянку.

"Щодо питання, які студії можуть допомогти українській справі, очевидно — історія чи політичні науки можуть більш безпосередньо впливати на майбутнє покоління політиків. Але в суті і тут не рід студій, а рівень, на якому людина знаходиться, є важливим, бо коли людина вибивається в своїй професії, то можливість щонебудь зробити для даної справи росте пропорційно з ростом людини".

На пластові теми небезпечно розговорюватися, бо Богданові час на лєтовище, тож, прощаючись, бажаємо дальших успіхів і дякуємо за цікаву розмову та поради.

Пл. сен. Люба Крупа

сухий і цілий. Вмившись та напившись води, я взявся розпалювати вогонь, щоб зготувати сніданок. Пробував я, пробував, але мені це не вдалось. Залишилось ще сім сірників. Я вирішив з'їсти холодний сніданок — суху кашу з молоком. Також з'їв двоє яєць. Не було що робити, то я пішов і сів собі над річкою та й приглядався, як вона пливе по камінні. А щоби час ішов швидше, я почав співати пісні, які лиш знав. Вкінці вернувся знову до свого табору і одним сірником запалив вогник. Це було вже біля 2-ої, тож я зварив собі ковбаски і з'їв із хлібом.

День тягнувся далі, і мені стало чомусь дуже сумно. Захотілось плакати... Не було з ким говорити, не було з ким жартувати чи побавитись... І так я сидів і дивився, як догорає мій вогник. Дивлюсь на вогник і в очах моїх вже починають формуватись сльози. Подумав, що в цей же час всі в таборі весело собі живуть, розмовляють, співають. Всі щасливі. І я заплакав! Вже досить мені було тих трьох пер. Я понад усе хотів повернутись до табору. Я вже почав збиратись до повороту, та тут раптом інші думки почали приходити в голову — вже минула більша частина мого завдання. Коли я зайшов уже так далеко, то я можу й далі йти! Я затримався. Одинокі звуки були, як дрова тріщали в вогні і як річка хлюпотіла по камінні. Я раптом скочив і почав кричати і бігати довкола свого схоронища, а тоді почав підкидати більше дров до вогника. Вкінці побіг до річки і всунув свою голову у воду. Коли я випрямився, почувався краще. Помився і пішов назад до вогника. Я почав думати, як уліпшити свій маленький табір. Найважливіше — може ж знову бути дощ! І я взявся підкладати під мішок до спання галуззя та листя папороті, щоб від дощу не замкнути. Перед тим, як я вже мав іти спати, прийшов друг. Було так приємно поговорити з людиною. Я заспокоївся, і коли друг відійшов, я підклав дров до вогника, заліз у мішок та й заснув.

Середа.

Ніч проминула швидко, бо мені було дуже вигідно спати на підмоцненім ліжку. А вогонь повідганяв комарів і вони мене вже цієї ночі не мучили. Але ранок був холодний! Вмившись у річці, я з'їв сніданок: кашу з молоком, двоє яєць і шість кусків хліба. До кінця дня мені ще залишилась одна картоплина, дві ковбаски і один кусок великого хліба. Це останній день!

По сніданку я провів досить багато часу

над річкою. Так заспокоює мене вона, коли дивитись, як вода пливе в безконечність. Вернувшись до табору, збудував вогник. Десь з години я сидів і дивився у вогонь. Коло першої години я з'їв решту своїх харчів. І тепер стало чомусь мені весело, радісно. Чому? Бо мені здавалось, що я доконав чогось дуже важливого. Я вже привик бути на самоті, привик ні до кого не говорити. Я вже нічого не боюся. Привик до страшної їжі. Та й привик до всілякої небезпеки. Мені тепер уже шкода було лишати ліс, а все таки я радо вернувся до цивілізації. Я не розумію, чому минулого року ті юнаки, що пішли на пробу Трьох Пер, не добули до останнього дня...

Решту дня я тільки дивився у вогонь, збирав дрова і пильнував, щоб вогонь не згас. Я ще тільки чекав на друга, щоб сказав мені ліквідувати мій табір і вертатись назад до табору "Берег чекань". Вже вогник згас, а я чекаю. Пішов знову до річки, знову дивлюся, як пливе вода. Нарешті прийшов друг, я зліквідував табір, і ми пішли до табору юнаків.

За цих три дні я забив сто шістдесят і трьох (163) комарів! Перейшов пробу "ТРЬОХ ПЕР"!

Пл. уч. Борис Буняк

ПІЗНО...

Пізно... дуже пізно, бо вже ніч настала. Де ж мій любий місяць, де ж є те світло, що мені має освітити дорогу? Та де ж ті маленькі зірочки? Вони десь з місяцем сховалися. Може, вони чогось бояться, може, хтось за ними слідить?

Іду... Переді мною темна стіна дерев. Стежка лісова маленька, покручена, покрита камінчиками. Що це? Хтось кидає мені камені під ноги? Хто це? Хто робить собі з мене погані жарти? Я зашпорталася і впала. Лежу і надслухую. Здається мені, що цей звук також упав. Встаю, а звук встає зі мною. Вітер починає віяти. Він чомусь дуже дує. Вітре, на кого ти так гніваєшся?

Далі йду... Мовчи!!! Знову щось чую! Пристаю, а звук також пристає... Знову починаю йти, а те "щось" за мною.

Я боюся! Місяцю, де ти? Чому ти не освітиш мені дороги, чи ти мене зрадив?

Я приспішую крок, починаю бігти. А "те" за мною також біжить. Я біжу так швидко, що мої ноги ледве доторкають землі. А "те" за мною також біжить і біжить.

Хрусь, хрусь. Мої кроки ломлять галузки, і "те" за мною видає своїми кроками такі самі звуки, як і мої. Галузки під його ногами тріщать так само, як і під моїми.

Боже! Я боюся! Поможі мені, бо вже не можу далі бігти! Я щось бачу перед собою... Та це ж наша поляна! Я бачу перед собою світло догораючої ватри, яке, як та морська ліхтарня, заведе мене до "пристані".

Вибігаю з лісу і пристаю. Чекаю. "Ти — вийди звідтам, покажися!" "Воно" не вийшло, але мені у відповідь прийшов відгук моїх слів і моїх останніх кроків.

Пл. розв. Уляна Суська

(Допис вирізаний на конкурсі
у Пл. Станиці Нью-Йорку)

КНИЖКА ПРО ЧЕРВОНУ КАЛИНУ

Гаврило Гордієнко: "Червона Калина", Видавництво "Хортиця", Торонто, 1973.

Здається, немає нікого серед наших читачів, що не знав би відомої пісні "Гей, у лузі червона калина...", яка особливо тепер, у місяці листопаді, дзвенить на всіх відзначуваннях Листопадового Зриву. Тому ця, здається, перша книжка-студія про червону калину пера Гаврила Гордієнка дуже цікава і повчальна. Справді, як пише автор у передмові, калина для нас, українців, це вже не лише рослина, але символ, так глибоко вона ввійшла в українську культуру і народню творчість. Автор зібрав величезну кількість зразків народніх пісень і поезій про калину, які наше юнацтво може добре використати при різних нагодах. Але цю свою книжку автор називає етноботанічною студією, тож поруч із виясненнями народніх звичаїв і пісень про калину ми довідуємося незвичайно цікаві речі про саму рослину. Скільки з вас знає, що є 227 видів калини, а в Україні, де вона така відома, є її лише два роди?

Або хто з нас усвідомляє, співаючи про "червону калину", що символом став овоч цієї рослини, а не її цвіт, що є білий? Ось такі та інші цікаві дані можна знайти у цій вишуканій книжечці, яку радимо прочитати нашим молодим читачам, а вже особливо юнакам — кандидатам до куреня "Червона Калина". При цьому треба згадати, що автор помилився, подаючи на сторінці 2, що у Нью-Йорку є курінь пластунок під назвою "Червона Калина". Воно навіть було б логічно, але все ж воно не так, і наші друзі із "Червоної Калини" напевно горлоно запротестують з цього приводу.

ДУМА ПРО КАЛИНУ*

В яким селі на Україні нема калини!
Весела хата, красна дівчина,
Коли у дворі калина.
Вона пам'ятає першу людину.
Вона дала їй сопілку
І позабила, як зраділа людина,
Коли заспівала першу пісню.
Може, тому калина зосталась назавжди
Такою вродливою.
Ми любимо її з дитинства.
Вона виростає над нами,
Як продовження наше...
Калинова сопілка, біленька цівка.
Клади на вуста — заспівась,
Серце розкриє.
І погуєш правду про себе і друзів своїх.
Червоні кетяги, ніби гервоні мальви.
Ще день, ще два,
Червоні риби попливуть з гілляжок,
Виповнять сад
І хату, вулицю, село і цілий світ.
А восени, коли на дереві нема ягід,
Стоїть калина, мов з порожніми долонями.
І лиш тоді я багу, яка вона стара.

Олесь Лупій

УСПІХИ НАШИХ ДРУЗІВ

БОГДАН ЧМОЛА — МАГІСТЕР ІНЖЕНЕРІЇ

Здається, що найбільш почитною і при цьому радісною сторінкою українського журналу чи газети є те місце, де пишеться про успіхи нашої молоді. Вона тим більше захоплююча та приємна, коли читаючи довідуємось, що ось така молода людина, крім науки та ще доривочної праці, знайшла час і місце на працю для своєї організації.

Таких почувань радості аж до сліз із здійснення мрій зазнали в першій мірі щасливі батьки Богдана, панство Ігор і Оля Чмоли, а з ними й пл. станиця, бо 18 травня ц. р. ст. пл. Богдан Чмола завершив університетські студії, одержуючи диплом з цивільної інженерії — магістра-інженера.

Богдан — це внук співосновника пластової організації, проф. Івана Чмоли і "Бабуні" Асі, яка по втраті свого чоловіка — большевики вивезли, і слід за ним пропав по сьогодні — своє горе забуває у частому вишиванні, читанні книжок, а вліті у своєму улюбленому городці в розмові з квітами.

Батько Богдана є головою місцевого відділу "Дивізійників" і вчителем Школи Українознавства. Мати — пластунка, учителька садочка і член станичної старшини.

Перші шкільні кроки Богдан ставив в укр. школі св. Николая. Середню школу закінчив з відмінними оцінками в одній з найкращих шкіл о.о. Канізіянів. У цьому каледжі студіював один рік інженерію, згодом дальших три роки студіював на Боффалівському університеті, одержуючи в 1972 р. диплом бакалавра. Роки 1973 - 74 — це поглиблення студій з дослідженнями і практичними лабораторійними заняттями, вивчення математичних обчислень на компютерах до завершення вибраної магістерської праці п. з. "Ембенкмент Дізайн", за яку він одержав призначення з оцінкою визначно ("екселент") — АА плюс. Ст. пл. Богдан, не зважаючи на довгі і нелегкі студії та доривочну вечірню працю, ніколи не належав до типу "нарікавлів-байдужих". Він завжди був на час на сходах, він був і є прикладом доброго безперервного пл. виховника. Він сказав: "Всі мають свої проблеми, і наш Пласт не є без них."

* Один із віршів, поміщених у книжці «Червона Калина» Г. Гордієнка.

„Ідемо...“ Базилика Св. Петра

Не думаю, що учасники прогулянки “Слідами Одиссея” мило згадують те “магічне” слово “ідемо”, стільки разів повторюване на прогулянці, а вже напевно не о год. 3:15 вранці у Фльоренції, коли ми поспішали на Архиерейську Службу Божу до св. Петра в Римі.

12-го липня 1975 р., у день апостолів Петра і Павла, відбувався в Римі перший із Українських Днів Святого Року.

При головнім папським вівтарі в сослуженні 14-ох владик і 120 священників, при співучасті 3000 українських паломників і 100 пластунів, Патріарх Йосиф I відслужив Службу Божу.

Широкими лентами сонце клалося на вівтар і золотом шиті фелони, відблискувало на жемчужних єпископських мітрах і доторкало голів вірних. А українські церковні пісні разом з кадилом розносилися по всіх закутинах базилики.

Дивно було стояти у самій середині базилики і слухати нашої рідної відправи — маючи за собою і перед собою тло двох таких різних культур.

Цілу базилику св. Петра ми оглянули докладніше кілька днів пізніше: показував нам її о. Самогій.

Сама церква величезна — 694 стіп довга і 451 стіп широка. Висока від підлоги до вершка хреста на купулі 435 стіп. Це найбільша церква світу.

Мабуть, ніякі галерії світу не мають таких мистецьких творів ані такої гарної архітектури, як базилика св. Петра.

Але ми є на те, щоб їх розв'язувати, їх побоювати. Я ніколи не нарікаю на брак часу для праці у Пласті. Я люблю моїх хлопців-юнаків, бо вони люблять мене, і тому мені приємно і легко з ними працювати...”

Богдан здобув вишкіл нов. виховників в Іст Четем, він — абсолювент “Лісової Школи”, колишній голова студентського товариства, тепер член управи, любить спорт і добре грає на фортепіані.

Українська боффалівська громада вітає нового молодого інженера-магістра, радіє і щиро йому і його батькам gratulue за ці зразкові осяги.

Братчик Славко

Рим — вид на площу св. Петра

Першу церкву св. Петра збудував Константин на прохання папи Сильвестра I. Папа просив Константина побудувати базилику на місці, де був похований св. Петро.

Константин казав робітникам перекопати 60,000 кубічних метрів землі, поки заповнили місце на підвалини церкви.

Точних років будови годі встановити — можна додумуватися, що почалася будова в рр. 326-333, а закінчено її 354-361 рр.

Карл Великий був коронований у ній в 800 році — а згодом із занепадом Риму і церква старілася та занепадала, а головню під час перебування пап у Авіньоні.

Аж папа Николай V (1444-55) постановив збурити стару базилику і на тому місці збудувати нову.

По смерті папи проект підупав; відновив його знов папа Юлій II (1503-13) — базилика мала мати форму грецького хреста з величезною куполою по середині. Той плян згодом змінено на довшу форму латинського хреста.

Сама копула проекту Мікель Анджеля побудована подібно, як фльорентійська дель Дуомо, але так обчислена, що цілий день базиліка має досить світла і сонця.

Архітектами базиліки були славні мистці, як Фра Джіакондо да Верона, Рафаель і інші впродовж довгих років будови. Врешті 1626 року базиліку закінчено.

У середині церкви є 32 престоли — під одним із них похований св. Йосафат, а при іншому стоїть "Пієта" Мікель Анджеля, тепер уже зовсім відновлена.

Під церквою різні "народні" каплички, а під папським престолом гріб св. Петра, закутий у мрамур і бронзу.

Поміж капличками є й гріб папи Івана ХХІІІ (його мають беатифікувати цієї осені).

284 колони оточують площу св. Петра чо-

тирьома лавами. Отець Самотій показав нам два місця на площі, де можна побачити симетрію колон, так що задні лави ховаються за першу і видно тільки першу лінію колон.

По середині площі стоїть високий єгипетський обеліск, що його ще Калігула привіз до Риму, вкритий таємничими гієрогліфами, на вершку його бронзовий хрест, а в ньому закута найбільша частина хреста Спасителя.

Могутня це і велика церква, достойна і багата. Церква світла і потуги — та на мене вона зробила найбільше враження вночі. Площа порожня — тихо, тіні сунуться із колонад, церква темна, спокійна. Тільки площа освітлена, а базиліка дає враження могутності, величі — сонної сили, що знов зі сходом сонця пробудиться до життя.

Ст. пл. Юрій Ігор Павлічко

Як тобі таборується на "Вовчий Тропі?"

Пл. уч. Олесь Добрянський, 13 р., 9 Курінь ім. Святослава Завойовника в Нью-Йорку.

Ми вже таборуюмо другий тиждень. Наш табір називається "Бумеранг", а комендантом є ст. пл. Федір Сокіл. Ми мали цікаву мандрівку до Ред Рак (4 милі), ватри. Наша булава робила напад на табір юначок і зловила дві подружки! Цей табір досить добрий. Трохи замало для мене купання та спорту. Ми збудували довкола табору загороду. Я таборую на цій оселі від 7-го року життя.

Пл. розв. Уляна Суська, 17 р., 18 Курінь ім. О. Кобилянської в Нью-Йорку.

Я тепер є сестричкою в таборі новачок, к-ткою якого є ст. пл. Маруся Боднаренко. Наш табір називається Кришталевий замок. Це вже другий рік я є сестричкою в таборі, а в часі шк. року я є "братчиком"

у новачків з 7 Гнізда в Нью-Йорку. 2 роки тому

я відбула вишкіл нов. виховника. Він був дуже тяжкий. Ми мали страшно багато теорії, але мало практики, і треба було це все знаходити пізніше. Я почала їздити до пл. таборів уже юначкою. Дуже люблю дітей і тому праця сестрички для мене дуже приємна.

Пл. розв. Юрій Тарас Сохан, 14 р., Підг. Курінь ім. Богдана Хмельницького в Джерзі Сіті, Н. Дж., США.

Я таборую тепер у сторовому таборі ім. Олексі Гасина. Нас 75 юначків і юначок. Хочу здобути в цьому таборі ВФВ для старших. Відзнаку ВФВ для молодших я вже здобув давніше. Нашим к-том є пл. сен. Ігор Декайло.

Ми маємо багато спільних зайнять з дівчатами, особливо спів, купання. До таборів я вже їжджу 8 років, я відбув вже 5 юнацьких таборів і маю 9 юн. уміlostей. Найкращий мій юн. табір був "Скобине Гніздо", к-том якого був пл. сен. В. Бакалець. Булава тоді була дуже добра, і була дуже цікава програма.

ПЛАСТУНКАМ НА ВУШКО

Підготовляємо Андріївський вечір

Яка ж моя майбутня доля? Що зі мною станеться?

Ви напевно нераз ставили собі ці питання — але відповіді не мали...

Ці запити не нові. Із давен дав-га українські дівчата у ніч під Святого Андрія (13-го грудня) ворожать собі і хочуть знайти відповідь на свої питання. Кожна дівчина десь у глибині душі вірить, що "Андрієва ніч" допоможе їй віднайти свою долю. І тому, здається, пластунки також тепер переводять такі вечори. А що напевно не знають усіх звичаїв цих ворожінь, хочемо їх їм подати.

На селах України дівчата ворожили на різні лади. Ще звечора пекли вони "балабушки" — невеликі круглі тістечка з білого борошна. Воду на ці балабушки несли дівчата з криниці, але не у відрі чи горнятку, а в роті. Треба було

так носити, щоб хлопці не побачили. А то розсмішували дівчат і вони не могли води втримати. Коли вже балабушки спеклися, кожна дівчина зазначувала свою кольоровою ниткою або папірцем. Тоді розкладали їх рядком

на простеленому рушнику і впускали до хати пса, що вже цілий день нічого не їв. Отже голодний пес вирішував долю. Смачно пахнуть балабушки, і пес хапає один за одним, а дівчата слідкують за кожним його рухом. Котрий балабушок він перший вхопить, його власниця перша вийде заміж, як якогось не зачепить — ця дівчина залишиться дівувати. Найгірша доля чекає ту, балабушок якої пес лишень надкусив — так і її покине хлопець.

Бігали також дівчата попід вікна, щоб підслухати хатню розмову; якби дівчина почула, що хтось сказав "сядь!" — поганий знак, значить, що дівчина ще буде цілий рік дівувати. Добрий знак почути "іди!", значить бу-

де весілля.

Дівчата скидали також свої ліві черевики, і починався марш черевиків. З одного боку кімнати до другого кожна ставила свій черевик один за одним в одному ряді. Котрий черевик перший дійшов до порога, та перша мала

вийти заміж.

Отже знала вже дівчина, чи вийде заміж, чи ні, — але тепер треба було довідатись, чи буде вона в парі із судженням. На це брали дівчата на селах насіння конопель, виходили з хати, сіяли по снігу і приспівували:

"Андрію, Андрію,
Конопельку сію,
Спідницею волочу,
Заміж вийти хочу".

Потім набирали жменю снігу з місця, де сіяли, і вносили його до хати. Як сніг розтаяв, числили насіння. Якщо кожне зерно мало пару — добре, якщо ні — поганий знак.

А якого фаху він буде, якої вдачі? Щоб цього довідатися, дівчина розсипає трохи зерна на долівці, ставить миску води і дзеркало. До хати впускає півня і слідкує за ним: якщо півень нап'ється води — буде чоловік п'яницею, з'їсть пшеницю — господарем, а в дзеркало загляне — ледарем і паничем.

Цікаво знати, як буде називатися чоловік. Дівчина вибігає на вулицю і першого зустрічного питає: "Як вас звати?" — і яке його ім'я, так буде називатися її чоловік.

А ось ще інший цікавий спосіб, що вже від давна показував про "вуменс ліб"* на Україні. Дівчата брали курку та півня, зв'язували їм хвости і накривали, щоб успокоїти. За якийсь час скидали накривало і дивилися, хто кого перетягнув. Як курка перетягнула півня, тоді вона, жінка, буде верховодити над чо-

ловіком, а як півень, тоді чоловік.

Ось такими способами можете відгадувати свою долю в ніч під Андрія Первозванного.

А ввечері на "Андрія" хлопці і дівчата сходилися вже разом. Андріївський вечір починався куванням "калети". Калета схожа зовнішньо на великий пампук з білого борошна. Калету пекли всі дівчата разом і, починаючи від найстаршої, місили тісто по черзі. Тісто солодке з медом. Зверху калета була прикрашена сухими вишнями чи родзинками. У дірку всередині всувається червону стрічку і калету вишукється високо по середині хати. Треба вішати високо, щоб хлопці могли тільки тоді її вкусити, як добре підскачуть. Крім цього, один кінець стрічки треба зробити довший, щоб можна її підтягнути вгору. Біля калети стояв вартовий, "пан Калетинський", який мав розсмішувати хлопців. Якщо хлопець, що пробував вкусити калету, не засміявся, він мав право скакати до калети. Але тільки він скочить — "пан Калетинський" підтягає стрічку вгору. Якщо хлопець розсміявся, "пан Калетинський" мазав його лице чорною сажею.

Коли калети ніхто не вкусив, її знімали і ділили поміж присутніми. Після цієї гри всі засідали до вечері, яку приготувляли дівчата. Хлопці приносили напитки за те, що "калета була солодка". У часі вечері дівчата наливали в миску якийсь напиток, клали на дно перстень і примушували свого хлопця дістати цей перстень губами, не замочуючи носа. Якщо дістав, так тоді він одружиться та буде щасливий.

І так Ви, Дорогі Юначки, можете подібно улаштувати Андріївський Вечір і ворожити в цю одну "зачаровану" ніч у році.

Бажаю Вам щастя з Вашою ворожбою.

Пл. розв. Ліля Лижник

З нагоди вінчання нашої Подруги-виховниці

ст. пл. ХРИСТІ КОВАЛИК

і ст. пл. БОГДАНА КОЛОСА

силаємо \$20.00 на пресовий фонд "Юнана".

Молодій парі бажано щастя у їх спільному житті.

Гурток УПЮ-ок "Нарцизоцвіт",

Торонто, Канада.

Я БІЛЬШЕ НЕ ЇДУ!!!

Кожного року по закінченні табору переконую себе: "Я більше не їду до пластових таборів! Не поїду на Свято Юрія! Маю того всього досить!"

З такими думками всідаю до авто і від'їжджаю з табору до міста. Змучений закриттям табору і їздом авто, приїжджаю до своєї хати — нарешті я в місті.

Купаюсь і лягаю спати. Тепла вода душу, м'ягеньке ліжко — що за приємність! Не мушу спати в шатрі, вставати вранці, плянувати програми на наступний день. Ах, що за вигода!

Такі думки маю першого дня після табору, ще також є вони другого; та третього дня думки про невідомі, холодні душі, тверді ліжка — минають. Приходять інші: як було приємно в таборі — ватри, співи при ватрі, коломийки, дефіляда, марші, прогулянки, подружки, друзі. Все минуло. Треба йти до роботи. Зустрічаю в праці одного з моїх співробітників. Починаю розмову. Він оповідає про свої поїздки по Америці, про свою прогулянку до Європи, а я чекаю терпеливо, щоб йому оповісти про пластові табори. І не пізнаю себе самого. Не нарікаю на тверді ліжка, на зимну воду, а із захопленням оповідаю про свої пригоди, про ватри, про прогулянки, про марші. Правда, були тяжкі хвилини, — але я мав "такий фан". Чому не нарікаю? І так ще з не одним говорю та ділюся своїми враженнями.

Минає місяць, два, п'ять — і знову місяць червень. Збираємося їхати на Свято Юрія. Знов недоспані ночі, їзда авто. Приїжджаю на місце. Як приємно побачити знову своїх друзів. Не хочеться йти спати, сидимо при ватрі, співаємо, жартуємо. Перший починаю питати: "А куди ти їдеш цього року до табору?"

— От і дивися, ти їдеш до того самого табору, що й я!

А він глянув, засміявся і додав: "Таж ти казав, що більше не їдеш до табору, ані на жадне Свято Юрія, що тобі досить цього всього! Що сталося, що змінив думку?"

Здвигаю раменами і не можу нічого відповісти. Що ж мене тягне до тих таборів, на ті Свята Весни? Ох, не питайте!.. Пам'ятаю, як в одному таборі...

Пан Т. О. Фель 63

(З одноднівки на "Свято Юрія")

Участь пластунів у святкуванні Святого Року в Римі

(у днях 10-20 липня 1975 р.)

Іконостас у церкві Української Папської Колегії, Рим.

Під час загальної української прощі до Риму у липні 1975 року для відзначення Ювілейного Святого Року серед сотень приїжджих з усіх вільних країн світу було багато наших пластунів.

З цього приводу Головна Пластова Булава уповноважила Пластову Групу в Римі зайнятися організованою участю пластунів у всіх святкуваннях. І так, голова групи, добре відомий нашим читачам ст. пл. Тарас Лончина, був на ці дні комендантом усіх пластунів, а до помочі мав своїх друзів, що належать до "римської пластової групи", а саме ст. пл. Юрія Чировського як бунчужного, ст. пл. Андрія Онуферка як писаря і ст. пл. Андрія Чировського як хронікаря. Усі вони вив'язалися дуже добре із своїх нелегких завдань, бо охопили пластунів серед сотень українських прочан було справді не легко. Але комендант видав з приводу "українських днів" у Римі святочний наказ, який був вивішений на всіх видних місцях, де проходили українські паломники, і мав активну допомогу пластунів, що були одночасно співорганізаторами цих днів, як ст. пл. о. д-ра Івана Дацька, пл. сен. о. д-ра Івана Гриньоха, ст. пл. Богдана Ганушевського і пл. сен. д-ра А. Лемішки.

12-го липця, коли в базиліці св. Петра відслужено урочисту Літургію, пластуни зорганізовано взяли участь, допомагаючи одночасно в порядковій службі, а ст. пл-и Тарас Лон-

чина, А. Чировський, Р. Лагода і А. Онуферко виконували почесний обов'язок асисті Блаженнішого Патріярха Йосифа. Пластуни були впорядниками на великому українському концерті в папській авдієнційній авлі, а почесну стійку біля Блаженнішого тримали А. Онуферко і Т. Лончина в пластових одностроях.

Наші активні і гостинні друзі з Пластової Групи в Римі були також допоміжними провідниками для українських прочан у прогулянках по Римі та околиці, а для своїх друзів-пластунів вони улаштували велику веселу ватру 14-го липня, яка пройшла із справжнім успіхом. Пластуни продавали теж серед українських прочан окрему пластову відзнаку ювілейних святкувань, золоту для пластунів і срібну для громадянства, яку видала Головна Пластова Булава за проектом ст. пл. Люби Мазяр.

Як бачимо, пластуни відіграли в "українських днях" у Римі важливу роль.

ПРОСИМО ПОПРАВИТИ ПОМИЛКОВИЙ ПІДПИС

У 10 числі "Юнака" за 1975 рік на сторінці 21 підпис під першою фотографією замість слів: "3-го Нуреня ім. І. Мазепи" має бути: "21 Нуреня ім. Є. Коновальця".

Юнаків з 21 Нуреня УПЮ-ів просимо пробачення.

Редакція

»Школа Амбасадорів«

Так можна окреслити "Орликіяду" — створену для закріплення в нашому юнацтві знання з історії та географії України, її звичаїв і обичаїв, де в дружньому, чесному змагу молодь може порівняти і виказати своє знання — оборонців культурного надбання нашої Батьківщини.

Сама назва змагу дуже влучна, бо хто ж краще надається на "патрона" майбутніх амбасадорів, як не гетьманич Григор Орлик — Орленя один з перших визначних українських емігрантів з часів помазепинської трагедії Полтави. Високоосвічений, вихований на княжих і королівських дворах, хоробрий воїн і добрий полководець, на тяжкій службі амбасадора свого батька, а разом і завойованої України, виробився вже в молодому віці на мудрого політика і вмілого дипломата.

І рік-річно в листопаді, святкуючи роковини його народження і смерті (21. 11. 1702 — 14. 11. 1758), з'їжджається юнацтво на культурний змаг.

Господарями і разом ініціаторами "Орликіяди" є члени сеньйорського Куреня ім. Григора Орлика.

В останній Орликіяді брало участь 300 юначок і юнаків із 16-тиох станиць і самостійних гуртків.

По відкритті і відспіванні пластового гимну та гимну Орликіяди уступаючі Гетьманич і Гетьманівна впровадили учасників на залю. Усіх "змагунів" розділено на 34 загони.

Кожний загін по черзі виходив на сцену, і по роздачі питань юнацтво старалося якнайкраще з'ясувати свої відповіді. Питання були різноманітні, заторкали не тільки історію та географію України, але і теперішню визвольну боротьбу, не поминаючи загальних світових і американських питань.

Юнацтво підготовляється до "Орликіяди" не тиждень, два, але часто вже від ранньої весни.

Як і завжди, не бракувало ентузіазму, і кожний загін щедро оплескувано. Юнацтво дenerвувалося — журилося, чи їх точка добре вийде, але не жалкувало щирого признання своїм суперникам.

Змаг тaгнувся аж до вечері, а по вечері "Хмельниченки" влаштували для юнацтва забаву, мовляв — "розвіяти їхнє горе" і "підбадьорити на завтра".

У неділю по Службі Божій продовжувано змаг зі скечами, новими піснями і танками.

Деякі були дуже добрі й доцільні (мені, наприклад, дуже подобався скеч "Магістер чистоти"). Як і попереднього дня, жюрі Орликіяди пильно точкувало кожний виступ. А тоді гарячка перед вислідами — хто вийде, котрий загін має найбільше точок і найбільша журба кожного загону, "щоб ми не були останні".

Врешті гарячка і непевність кінчається, по короткій подяці уступаючих Гетьманича і Гетьманівни проголошують вислід змагу.

2-га заст. Марта Левицька, 30-ий Курінь — Ньюарк, 1-ша заст. Леся Добровольська, 22-ий Курінь — Трентон, і Гетьманівна Оксана Тромса, Самостійний Гурток — Бріждпорт. А з юнаків: 2-ий заст. Віктор Лапичак, 47-ий Курінь — Ньюарк, 1-ий заст. Юрій Темницький, 5-ий Кур. Ньюарк, а Гетьманич — Олег Кузишин, 3-ій Кур. Нью-Йорк.

На загальних вислідах загони з 10.5 можливих точок одержали:

9.3 Трентон, 22-ий Кур.

9.0 Самост. гурток "Орли", Кергонксон,

8.9 Нью-Йорк, 3-ій Кур.

8.7 Ньюарк, 44-ий Кур.

8.7 Ньюарк, 47-ий Кур. і Філадельфія, 11-ий Кур.

8.5 Ньюарк, 20-ий Кур.

Дуже приємним і несподіваним додатком до свята була зустріч юнацтва із пл. сен. Гандзею Дмитерко-Ратич — нашою УСС-ею. Мила старша срібноволоса пані, але таки хоробро виглядала, не зважаючи на те, що опиралася на палиці — молодь вітала її спонтанно, а вже юначки не знали, як радіти, вітаючи в ній не тільки борця за волю України, але й борця за рівні права жінок.

Згодом під сірий вечір, юнацтво роз'їхалося до своїх домів, — а на "Союзівці" залишилося лиш осіннє золоте листя і блідолиций місяць серед хмар.

Розбанич

Пластовий „Еммаус” у Римі

У Світлий Вівторок, тобто вівторок по Великодні, кожний римлянин з родиною виходить на „паскветту” — прогулянку в поле. „Паскветта” — це світська назва цієї прогулянки, а релігійний термін „Еммаус”.

Вибрались і ми в поле добре „приготовлені” — з кухнею, баняками, сковорідками, харчами. До нас середньошкільників пристали студенти з УКУ — ст. пл. Т. Лончина і ст. пл. А. Онуферко.

Наша мета: Фраскаті — маленьке містечко, в його околиці повно простору. Ще перед Великоднем ми приготувались до цієї прогулянки і боялись, що не відбудемо її через непогоду.

Але у вівторок вранці, хоч небо було вкрите густими чорними хмарами, на обрії видно було проміння, і наш провідник Пласт-прият Небо, оглянувши проміння на сході, дав наказ рушити вперед. Кожний з нас мав свій наплечник і... „подертий черевик”. Рушили ми в мандри через „фіртку” до УКУ. Наші сусіди були вже готові. Друг Онуферко взяв із собою свою нерозлучну подругу-гітару!

Ст. пл. Андрій з подругою-гітарою, „кавбой” Юрій в капелюсі, в куті — Мирось.

Хтось порадив затагнути якоїсь пластової пісні, але годі співати, коли автобус виповнений вщерть аж боки йому вилазять, а продавець квитків кричить: „Авант, авант” („вперед, вперед ще є місце”). Уявляєте скільки гвалту вчинилось, коли в автобус увійшло двадцять хлопців з наплечниками, військовими баняками і всім іншим! „Українська інвазія”! Мало що не залишили на „полі бою” пл. уч-ів Ю. Гораєцького й М. Хомина з Торонта.

Ми вже на станції, година 9:17, а поїзд

вирушає 9:23! Ми ще не маємо квитків, а до поїзду ще шмат дороги. О Господи, маємо всього лиш п'ять хвилин, але „... якось то буде”!

Біжімо! За всяку ціну мусимо зловити поїзд, інакше „прощай прогулянка”! Двадцять здорових козаків, хто в довгих, хто в коротких штанах, женуть, як... вар'яти! А скільки „музики” ми наробили своїми баняками!

У поїзді. З правого боку в білій сорочці Мирось, з-заду нього Небо роздумує над обідом, Юрій біля нього дає йому різні поради. На кінці, завжди з правого боку, ст. пл. Т. Лончина і Андрій.

Ми таки в поїзді. Тішимося, що випогодилось. Краєвид міняється. Зникло гамірне місто, перед очима поля та горбки. От і Фраскаті! Воно відоме на цілий світ своїми принадами місцями і... „паркетам” на „віно”.

Маршуємо на призначене місце і тут... не простимо нашому провідникові. Він замість взяти найкоротшу дорогу, вибрав найдовшу і найтруднішу! Чи Небо сам знав куди він ішов?.. Але це вже залишиться тайною.

Юрій сопів і завжди питав: „Ще далеко?” Шість разів дістав відповідь: „Та де, ще три хвилини!” Був би він зневірився і повернувся б додому, якби не... ковбаски! А коли ми зайшли на місце пл. уч. Мирось спитав: „Чи не було коротшої дороги?” Відповідь була: „А якже! Треба було збудити у вас „пластунський” апетит. Беріться за обід!”

Кухарський склад: шеф — Небо, вогняр — Юрій, „провірення” потрав — Мирослав. Інші зібрались навколо Андрія і... давай співати!

На початку, мої дорогі, ви не повірите, але ми зварили одну з найкращих італійських

страв: "пасташутта шпагетті"! Аякже! Нас три славні кухарі! Хомин так багато разів куштував ту нашу "пасташутту", що ми почали поважно сумніватись... щось неясно! Як спробували самі, хотілось також покуштувати кілька разів, така була добра! Була ще салата, курка, і не вистачить паперу, щоб написати вам, яких чуд ще ми наварили! Кинули під попіл бульби і поставили воду на чай. Смажили наші "салсічче". Дехто так собі посмажив, що нічого з ковбаски не залишилося. Це були ті, що не були вправлені в тому "ремеслі". Нема що казати, ми пластуни добре собі присмажили всього, так, що інші казали: "Тільки задля цього варто бути в Пласті". Дивіться, що їх притягає!..

Наш табір! У білій шапці і з рукою на голові наш Пластприятник думав: "Чорт би вас взяв, що ж я вам зварию на обід?"

По обіді весь гай бринів нашими піснями. Наш "табір" був біля однієї історичної, а одночасно й туристичної місцевості Тускулум. Було б жаль, не вступити до неї "в гості".

По довгому блуканню зайшли ми до Тускулум і переконались, що вартувало тут прийти. От перед нами стоїть найкращий зразок староримського амфітеатру в Італії. Це театр самого Ціцерона! Намилувавшись цим архитвором римської архітектури, пішли ми трошки далі до величезного Хреста. Він стояв на висоті 760-ох метрів: найвища точка цього горбка. Звідтам можна подивляти весь Рим з його провінціями. Панорама надзвичайна!

Відтак мусіли повертатися, бо на нас чекав чай і бульба.

Ну, день зближався до кінця і треба було відходити.

Перш за все хотіли ми залишити за собою порядок. Було б негарно якби італійці коментували: "От насмітили українці". Навпаки, упорядкувавши все, ми заслужили собі на похвалу від них!

У поїзді ми цілий час співали, бавлячи

таким чином італійських пасажирів.

У висліді можна сказати, що всі, від найстаршого до наймолодшого, були задоволені. З цієї прогулянки винесли ми багато вражінь і дечого навчились, — от хоч би того, що пізнали околицю Риму, побачили красу природи й віддали їй те, що їй належиться — нашу любов.

Всі постановили повторити прогулянку ще до кінця року.

**Пластприят Небо (Євген Небесняк),
пл. уч. Юрій Гораєвський (Філядельфія),
пл. уч. Мирослав Хомин "Моця" (Торонто)**

ВІД НОВАЧКИ ДО БУЛАВНОЇ

Ст. пл. Мира Гнатівська і ст. пл. Нана Терлецька в булавному шатрі в таборі розвідувачок 1975 р.

Після приїзду з табору до хати завжди стає сумно, що минули дні табору, часом тяжкі, часом сумні, але назагал приємні. Переглядаю мій таборовий пам'ятник, який я дістала від бурлацького вуйка Цюхи, коли їхала до мого першого новацького табору 1967 р. Я вже ветеран таборовий і маю багато чудесних споминів, а пам'ятник густо записаний. "Вовча Тропа", як добрий приятель, жде кожного літа на нас. Багато й сліз пролили ми тут. Спочатку сльози котились горохом за від'їжджачим автотом батьків. З часом ми лили море сліз на прощання. (Перше місце здобув "Табір розвідувачок" 1973 р. під командою под. Люби Мазяр). Цього року я з моєю приятелькою від першого табору Наною були булавними "Табору Розвідувачок". Таборували, будували і мандрували, залежно як дощ дозволив. Все проходило добре і табір закінчився навіть із сонцем на останок.

Подруга комендант Рута Галібей за розрахунком зветала кошти дороги. Нана і я наші гроші призначили на дві передплати "Юнака" для двох юначок в Аргентині і \$2.00 на пресовий фонд.

Мандруй!

**Бурлаченята — ст. пл. Мира Гнатівська,
ст. пл. Нана Терлецька**

НА ЛІТНІХ КУРСАХ У ГАРВАРДІ

Цього літа я мав приємність брати участь у літніх курсах Гарвардського університету. Я цими курсами захоплений і хочу поділитися враженнями з Вами усіма.

Під час літа університет у Гарварді дає курси в п'ятьох ділянках українознавчих наук: два курси української історії, два курси української мови і курс української літератури. Я брав участь у курсах історії та мови і надзвичайно багато з них скористався.

Всі класи й більшість занять відбуваються в українському інституті. Інститут має прекрасну бібліотеку з різного роду книжками, газетами і журналами. Всі професори мають бюро в Інституті, і тому студенти можуть завжди після викладу дискутувати з професорами на різні українські теми.

Крім нормальних курсів, були кожної середи семінари, в яких професори Інституту го-

ворили на різні цікаві теми: від знищення козацької Січі до стану шкіл українознавства в Америці.

Цього року лише 20 студентів брало участь у програмі. Це велика шкода, бо було місце ще на других 20 або й більше. Але тому, що нас було мало, ми могли легко зі всіма докладно познайомитися.

Майже кожної суботи о год. 7.30 ранку ми всі виїжджали над море, щоб купатись і відпочивати. Хоча нам завдавали багато домашніх завдань, під час тижня було досить часу, щоб оглянути всі історичні та інші цікаві місця Бостону і Кембріджу. (Часами ми забавою часу тратили в кінах, музеях і крамницях).

Отже, як маєте охоту поліпшити своє знання української мови та історії, а в тому самому часі дуже приємно провести літо в Бостоні й одержати університетські кредити на свої студії, дуже поручаю Вам записатися на чергові літні курси в Гарварді!

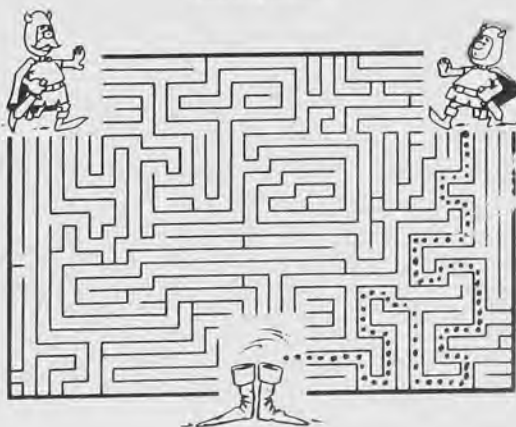
Ст. пл. Іван Гевко
(“Калабанник”-Чорноморець)

РОЗГАДКА РИСУНКОВИХ ЗАГАДОК з числа 10/75

Весілля з малими недотягненнями

На рисунку є 5 помилок: 1. У візочку дитина має ноги дорослого з волоссям на них. 2. Молода замість квітів тримає т. зв. “тріпачку”. 3. Мама молодої має на голові капелюх свого чоловіка. 4. Дівчинка за молодою парою несе “хвост” одягу молодого замість сукні молодої. 5. Один кінь має коров'ячий хвіст.

Лябіринт...

Ваші заощадження складайте, а позички на всякі потреби беріть у фінансовій установі, що їй на ім'я:

УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА “САМОПОМІЧ” У ДІТРОЙТІ

ТРИ БЮРА ДЛЯ ВАШИХ ПОСЛУГ

НА ЗАХОДІ МІСТА
7346 Michigan Avenue
At Tarnow
Detroit, Michigan 48210
Tel.: 841-2390

У ВОРПЕНІ
28792 Royan Road
Warren, Michigan 48092
In The King Plaza Just South of 12 Mile Rd.
Tel.: 573-7074

ГОЛОВНЕ БЮРО
11838 Jos. Campau Avenue
Hamtramck, Michigan 48212
Tel.: 891-4100

Щадіть — Позичайте — Обезпечуйтеся.

ПОДЯКА

— табору “Слідами Героїнь Кінгіру” на “Вовчий Тропі” під проводом ст. пл. Марії Сокл.
— табору розвідувачок “Золотий Простір” на “Вовчий Тропі” під проводом пл. сен. Руті Галібей.

Не маючи змоги подякувати кожній з Вас, хочу цим шляхом скласти спільну подяку Вам усім за милу несподіванку — Ваші привіти з літніх таборів.

Ваша

Привіт з курінного табору "Натуутисим"
для індіанської резерви від VII куреня ім.
Уляни Кравченко в Едмонтоні.

сентябрь, 1975

[illegible]

UKRAINIAN YOUTH TOUR
"ULYSSES' FOOTSTEPS"

Щирий привіт ХНАКОВІ та його читачам
від планувальників-учасників Прогульки української молоді
„Славний Одисей”

Надійшли ще такі привіти до "Юнака" з таборів:

● Табір юначок "Натууписин" VI Куреня УПЮ-ок ім. Уляни Кравченко, Едмонтон, що відбувся біля індіанської резерви, вітає підписами усіх учасників та рисунком індіанського шатра.

● "Слідами Одисея" — мандрівний табір пластової молоді по Європі вітає гарно оформленим привітом і підписами усіх учасників.

● Спортивно-вишкільний табір для тіловиховників і змагових суддів на "Вовчій Тропі", Іст Четгем, США, вітає гарно оформленим привітом з підписами великої кількості учасників і проводу табору.

● "Чому ні?!" табір 14-го Куреня УПУ-ок ім. О. Кобилянської у Ст. Кетерінс, Канада, вітає підписами усіх учасниць табору і малюнком лісу з шатром.

● "Бурлаченята" на 29-й Бурлацькій Раді над Голубиним озером, Канада, надіслали привіт з підписами їх усіх та рисунком подертого бурлацького черевина; а крім того, долучили 40 дол. на пресфонд "Юнака". Дякуємо за пожертву і привіти! **Редакція**

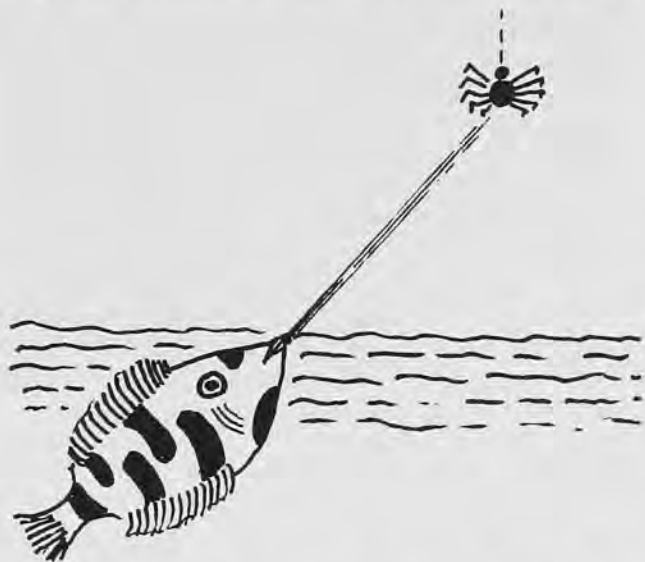

КУТОК МОЛОДШОГО ЮНАЦТВА

РИБА — СТІЛЕЦЬ

Уже в XVIII ст. доходили до Європи вістки, що в ріках Сіаму живе цікава риба, звана **пла суа**, яка краплиною води стріляє в намічену свою жертву, звичайно — комаху, збиває її у воду і споживає. Вчені довго досліджували цю рибу, вкінці винесли таку характеристику:

1. Коли риба побачить комаху, стає нерухомо, спрямовує голову і очі прямо на комаху, підпливає під поверхню води так, щоб присунути рот аж до поверхні води, трошки його відкриває і стріляє краплину води в комаху. Опісля негайно її з'їдає, бо комаха подає збита у воду.

2. Ця риба часто пливе взад, особливо коли прицілюється здалека до своєї жертви, щоб найняти добре місце для "пострілу".

3. Очі її можуть бути спрямовані вбоки, вгору і взад, але не вниз.

4. Зір цієї риби надзвичайно сильний. Вона бачить дуже малі комашки на великій віддалі.

Вчені довго не могли в'яснити, як риба формує і вистрілює цю краплину води і то з такою силою. А це діється так: тісно притиснувшись до піднебіння язиком і раптовим стисненням зябрів риба спрямовує силу води з глотки в піднебінний канал і кінчиком язика регулює струм чи краплі води. Залежно від стиснення зябрами вистрілює одну чи більше краплин — тільки одну, або одну за другою, або й цілий струм.

Коли риба перебуває в каламутній воді, то навіть висуває голову з води, щоб добре бачити; у прозорій воді — тільки чубок рота.

Та ця риба кормиться не тільки комахами, а їсть також креветки, лярви комах і інші маленькі сотворіння, що живуть у воді.

Тепер цю рибу можна побачити у всіх більших акваріумах світу. У ньюйоркському акваріумі занотовано, що одна з цих риб збила у воду комаху, яка була 5 стіп понад водою! Рідко, але буває, що риба не попадає в ціль — чи то вітер порушить листком, чи павукова ниточка поворухнеться — тоді риба "стріляє" одну краплину за другою, аж поки не вцілить.

Ці рибки починають "стріляти" ще маленькими. Цікаво обсервувати, як їхні крапельки стріляють спочатку тільки 2-3 інчі, в порівнянні із "стрілом" зрілої риби на 3-4 стопи.

ДВА КАМЕНІ-БАГАТИРИ

Колись, у дуже давній старовині, зійшлися два багатирі: один став по той (лівий) бік Дніпра, а другий по цей (правий). Зійшлися та й кричать один другому через Дніпро. Цей каже:

— Уступи мені місто, я поселюся зі своїм народом.

А той каже:

— Ні, я заселю цей край; геть ти відсіля!

Тоді багатир з правого берега й каже:

— Коли так, то давай краще поміряємося силами: хто кого пересилить, того й земля буде.

— Давай, — каже багатир з лівого боку.

Взяли вони, поодколупували зі скель каміння однакової ваги, поставили на горі, понад Дніпром, той з того боку, а цей з цього, і давай шпурляти.

З лівого боку як кинув багатир камінь, він і впав біля цього берега в воду, недалеко від Стрільчої скелі; тоді з правого боку багатир як шпурнув свій камінь, він так і опинився на тім боці, на сухому березі. Тоді багатир з лівого боку й гукає:

— Ну, коли так, то я піду далі, а ти заселяй землю.

І пішов багатир далі, а цей поселив народ свій і по цім і по тім боці. На тім камінні, що з лівого боку, і досі зостався слід якраз у тім місці, де багатир брався руками: так руки й знать — і пальці, і долоні.

“БЕРІЗКИ” НА “ЮНАКА”

Наші читачі та прихильники, розуміючи важку фінансову ситуацію “Юнака” у теперішніх умовах, присилають датки на пресфонд “Юнака” і на дарові передплати для незаможних дітей з різних-пре-різних нагод — часто сумних, але часом і веселих.

Все ж тим разом гурток юначок “Берізки” з 20-го Куреня УПЮ ім. Марти Борецької в Ньюарку переміг, здається, у своїй оригінальності всіх інших. Цього року члени гуртка “Берізки” переходили до старшого пластуна і з цієї нагоди склали цей винятковий тестамент, пересилаючи його нам враз із своїм листом, якого тут містимо.

Дякуємо всім членам гуртка “Берізки” з цілого серця за їхній дар і gratуємо їм за оригінальність помислу щодо мети і нагоди їхньої пожертви. Надіємося, що “Берізки” і в старшому пластуна не будуть забувати за “Юнака”, зокрема ті, що будуть продовжувати виховну працю з юнацтвом. Бажаємо їм усім багато успіхів у дальшому пластуванні! **Реданція**

“Високоповажана і Дорога Подруго!

Пересилаємо короткий тестамент гуртка “Берізки” з 20-го Куреня ім. Марти Борецької в Ньюарку, Нью-Джерсі. Одночасно у прилозі є чек на 68 ам. дол. З цього, як у тестаменті подано, 50 дол. призначено на пресфонд, а 18 на дві дарункові передплати.

Юначки з Гуртка “Берізки” зліва перший ряд: пл. рози: Маруся Яворська, Ронсоляна Пенцан, Людмила Яворська, Дануся Змій, Олеся Напора; другий ряд: Зірна Тнач, Натална Баснян, виховниця ст. пл. Оріся Тришневська, Марія Феденишин, Віра Пастушенко. Нема на знімку: пл. вірл. Люби Мостової і пл. розв. Наталки Курилно.

Це гроші, які гурток “Берізки” заробив при різних нагодах на свої потреби. З хвилиною переходу до старшого пластуна ми розділили своє майно поданим у тестаменті способом —

ТЕСТАМЕНТ
гуртка **БЕРІЗКИ**
20.к. УПЮ ок
ім. М. БОРЕЦЬКОЇ
Ньюарк, Н. Дж. США

з нагоди нашого переходу до УСП
складаємо

Виховний Гурток
УПЮ-ок “Берізки”
ст. пл. Люба Мазяр
(1969-1971)
ст. пл. Марта
Жеребська (1971-1975)

50.00 дол. на пресовий фонд
ЮНАКА
20.00 дол. на фонд оборони
ВАЛЕНТИНА МОРОЗА
20.00 дол. до ГУРТКОВОЇ КАСИ
НОВОПРИБЛИХ ПРИХИЛЬНИЦЬ
У НАШІЙ СТАНЦІЇ

ЩИРУ ПОДЯКУ С.П.Л. ЛЮБІ МАЗЯР, ПС
ЗА ЇЇ БЕЗКОШТОВНУ СПІВПРАЦЮ
ТА В ЇЇ ІМЕНІ ПОСИЛАЄМО ОДНУ
ДАРУНКОВУ ПЕРЕДПЛАТУ

ЮНАКА
ДЛЯ НЕЗАМОЖНИХ ПЛАСТУНІВ
У БРАЗИЛІЇ

СЕРДЕЧНУ ПОДЯКУ НАШІЙ ВИХОВНИЦІ,
С.П.Л. МАРТІ ЖЕРЕБСЬКІ, ЧП
ЗА ЇЇ ВИХОВНУ ПРАЦЮ З НАМИ
ТА В ЇЇ ІМЕНІ ПОСИЛАЄМО ОДНУ
ДАРУНКОВУ ПЕРЕДПЛАТУ

ЮНАКА
ДЛЯ НЕЗАМОЖНИХ ПЛАСТУНІВ
В АРГЕНТИНІ

СКОБ!
ЮНАЧКИ ГУРТКА “БЕРІЗКИ”
ПОДАЛА
ст. пл. Ронсоляна Пенцан

для користі і поширення ідеї Пласту серед молодшого покоління. Просимо помістити це в одному з найближчих чисел “Юнака” враз із нашою знімкою.

З пластовим привітом

СКОБ!

Ст. пл. Роксоляна Пенцан”.

Дорогий “Юначе”!

Під кінець літніх ваканцій я і мій молодший брат мали нагоду докладніше перечитати деякі останні річники “Юнака”. Аж тепер я побачив, скільки справді цікавого матеріалу у цьому журналі!

Особливо цікава та частина, де описано різні актуальні теми з українського життя чи життя людей у світі взагалі. Я довідався про різних визначних українців: науковців, мистців, письменників і інших видатних людей. Можливо, що якби не було про них написано в “Юнаку”, я про них мало або й про декого з них взагалі нічого не знав би.

“Юнак” також дбає, щоб юнацтво було поінформоване про найновіші книжки, які видаються для молоді.

Особливо корисна і цікава сторінка “Молоде перо”, де юнацтво має змогу читати твори

своїх друзів чи подруг. Я теж не пропускаю сторінку репортера, щоб довідатися, які відповіді дає юнацтво на різні запити.

Також дуже цікава та частина журналу, що зветься "Хроніка", в якій знаходяться привіти і спомини з різних юнацьких таборів. Я тепер щораз більше зустрічаю юнацтво з-поза Нью-Йорку і мені дуже цікаво про них читати або знаходити їх на фотографіях, яких у "Юнаку" також багато.

Щораз більше переконуюся, як багато можна навчитися, якщо уважно читається кожне число "Юнака".

Пл. розв. Олесь Кузишин

3-й Курінь УПЮ ім. І. Мазепи, Нью-Йорк.

34. КУРІНЬ УПЮ-ОН НА ПРЕСФОНД "ЮНАКА"

Ми, юначки 34. Куреня УПЮ ім. 500 Героїв із Кінгіру, любимо читати "Юнака". Найкращим доказом є те, що доволі часто появляються в "Юнаку" різні наші дописи. На гурткові сходи ми часто підготовляємо гутірки з прочитаного в "Юнаку", всі ми вирівняли передплату за поточний рік і з курінного різдвяного ярмарку післали на пресфонд дол. 50.00, обіцяючи прислати ще більше. Щоб дотримати нашу обіцянку, ми на курінних сходах 26. 2. 1975 ухвалили влаштувати лотерію, в якій найбільшим виграшем призначили гуцульський китар (байбарак), який вишили спільно 4 наші юначки, а саме: пл. уч. Ліда Гвозда, пл. уч. Христя Дмитришин, пл. уч. Уляна Клюфас і пл. уч. Наталка Шпічка.

Вишили байбарак: зліва: Христя Дмитришин, Наталка Шпічка, Уляна Клюфас і Ліда Гвозда.

До підготовки цієї лотерії і її проведення зголосилися добровільно ми три: пл. розв. Маруся Рись, пл. уч. Теся Лучкович і пл. уч. Христя Дмитришин. Ми виготовили 200 лось і розділили між усіх членів нашого куре-

Провели лотерію (зліва): Христя Дмитришин, Теся Лучкович, Маруся Рись.

ня. На 26 членів нашого куреня вив'язалися із своїх завдань 23. Найбільше лосьів продала пл. уч. Рома Прибила.

Розпродаж квитків тривав 3 місяці, і при кінці червня ми вплатили до курінної каси дол. 200.00, які вислано на пресфонд "Юнака".

Ми радіємо тим, що ми зреалізували наш задум, і бажаємо "Юнакові" появлятися систематично далі й ніколи не мати матеріальних труднощів.

С ко б !

Пл. уч. Теся Лучкович

Пл. розв. Маруся Рись

Пл. уч. Христя Дмитришин

До Адміністрації Юнака,
Торонто, Канада.

Дорогі Друзі! Ми члени гуртна "Ромашни" мусіли розв'язати свій Гурт, бо дві з нас перейшли до УСП-он. Було нас усіх тільки три: Настуся Ризванюк і Натална Луценно носимо вже зелені хустки, а Христя Войтович за рік нас здоганятиме. При лівідації Гуртна осталося у нашій насі \$18.40. Цю суму пересилаємо Вам на дві передплати "Юнака" для найбільшніх із юнацтва. Хай вони 1976 рік згадають "не злим тихим словом", а при тому й нас три Ромашни, що хотіли зробити пластове "добре діло". Сноб!

Настуся, Ризванюк, Натална Луценно, Христя Войтович.

**Якщо бажаєте допомогти
" Ю Н А К О В І ",
складіть свій даток
НА ПРЕСФОНД "ЮНАКА"!**

“БУРЛАКИ” НЕ ЗАБУВАЮТЬ ПРО “ЮНАКА”

З Великої Ради “Бурлак” цього літа ми одержали привіт від т. зв. “Бурлаченят” (дітей членів куренів “Барлаки” УПС і УСП), а разом з привітом 20 дол. на пресфонд “Юнака” та 25 дол., що їх заробив ст. пл. Роман Ковч у таборі на дарункові передплати “Юнака” для незаможних дітей.

Щиро дякуємо “Бурлакам” і просимо інші курені йти їхніми слідами. **Редакція**

“Бурлаченята” у бурлацькому таборі: зліва пл. розв. Олег Терлецький, пл. уч. Тарас Левицький, пл. прих. Петро Ковч, пл. вірл. Тамара Суховерська, ст. пл. Ронсоляна Терлецька, Адьо Левицький, пл. вірл. Володимира Гнатківська, новачка Дарця Ковч, пл. розв. Тарас Ковч, пл. розв. Оленна Левицька, ст. пл. Роман Ковч — “Фризер” і... пес “Бамбі”.

НЕМА ТО, ЯК НА БУРЛАЦЬКІЙ РАДІ!

Бурлаки мають прекрасний звичай їздити на свої Ради з цілим своїм рухомим прибутком: “підпорами”, “бурлаченятами”, псами, котами і всім, хто що має. Цього року Рада відбулась у посілості Вуйка Джіма над чудесним Голуб’ячим озером у провінції Онтаріо в Канаді. Таборувало нас тиждень понад 50 Бурлак з обох куренів, 8 “підпор”, 20 “бурлаченят” 4 пси і 1 кіт.

Вуйко Джек і Джім придбали для нас 4 канойки, два мотори і вітрильник. Від ранку до вечора наша фльотила була в русі. Рибалки ловили рибу, Андрій Яців побив рекорд найбільшим щупаком, а мій тато зловив 16 окунів; вуйко Джек їх смажив.

Багато приємного і веселого прожили ми за цей тиждень, але й корисного. “Бурлаченя” ст. пл. Роман Ковч і сам кандидат до Ватаги, хоча студіює дентистику, навчився стригти волосся і зробив добре діло. Декого привернув до людської подобі і зібрані гроші постановив дати на 5 передплат “Юнака” для незаможних дітей.

Ст. пл. Роман Ковч — фризер, стригне пл. сен. нер. Ігоря Гриневича — “Ринача”.

Радую “барлаченята” почали літній сезон. Кожне з нас їде до якогось табору. Молодші як учасники, старші до булав на “Писаний Камін”, Сокіл і “Вовчу Тропу”. Перед нами ще безжурне літо і табори. Ми всім шлемо привіт і вітаємо “Юнака” бурлацьким
“Мандруй — у дорогу!”

Пл. вірл. Мира Гнатківська, Бурлаченя.

АРКА ЗАХІД

це не лише

модерна українська книгарня
і крамниця гарних дарунків,
але також

справжній мистецький осередок
для обслури українців Торонто
та дооколичних місцевостей.

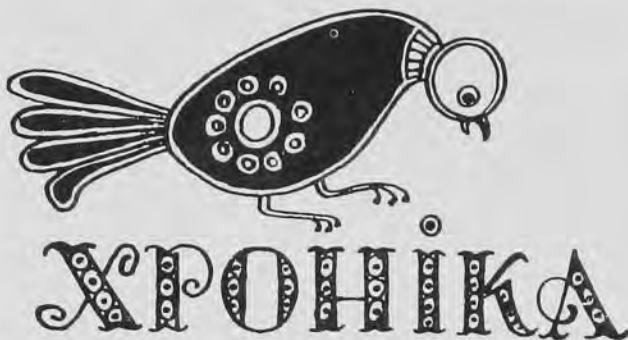
- книжки, часописи і журнали;
- грамофонні пластинки, радіоприймачі, друкарські машинки;
- різьба, кераміка, образи, кришталі, порцеляна, полотна і нитки “ДМС” до вишивання, вишивши, жіночі хустини;
- великий вибір гарних дарунків на різні okazji;
- висилка пакунків в Україну.

ARKA WEST

2282 Bloor St. West

Toronto 21, Ont.

Telephone: 762-8751

САМОСТІЙНИЙ ГУРТOK "ГУЦУЛКИ" У БРІДЖПОРТІ, США

Зліва перший ряд: Ліда Пелешун, впорядниці пл. вірл. Оксана Тромса; другий ряд: Марійна Тарасюк і Оля Болонна; третій ряд: Наталіа Болонна, Надя Ковач, Ганя Бабій і Софія Комарницьна.

"Гуцулки" — це працюючий гурток юначок, який дуже дбайливо пленає українську пісню. Пісні вивчає юначок пл. вірл. Оксана Тромса, талановита і дбайлива їхня впорядниця.

Останній шкільний рік пройшов юначкам у пильних заняттях. Як звичайно, він почався пробами пісень для відзначування Листопадового Зриву та виучування матеріалу і пісень до пластової Орликіади, що відбувається кожного листопада. Для "Гуцулок" остання Орликіяда була винятково приємна тому, що на ній їхню впорядницю обрано Гетьманівною. (Це друга з черги Гетьманівна з нашої малої станиці. Першою була Христя Сливінська, а мали ми також Гетьманіча, що ним був пл. скоб М. Стахів).

Після переможного повороту з Орликіяди пластунки не відпочивали, а взялися до підготовки пісень на День Героїнь і Академії 22 Січня, як теж підготовлялися до запалення Святвечірньої Пластової Свічки. У різдвяному часі юначки ходили колядувати на пластові потреби. Відтак знов проби для вивчення пісень на Шевченківське Свято і підготовка широкої програми пластового апелю в пошану

пл. сен. Романа Шухевича — ген. хорунжого Тараса Чупринки.

А в квітні ще один приємний виїзд на "Союзівку" — цим разом на запрошення Крайової Пластової Старшини "Гуцулки" мали розважати своїми піснями учасників XII Крайового З'їзду під час спільної вечері.

"Гуцулки" не менше сумлінно, як до цих виступів, приготувалися до Свята Весни і здобули на ньому 2-ге місце у спортивних змаганнях. Крім цих імпрез, юначки улаштували продаж печива, а прибуток у сумі 70 дол. вислали на будову Пластового Дому в Аргентині. Не забули також про свою впорядницю і на сходах тепло від-

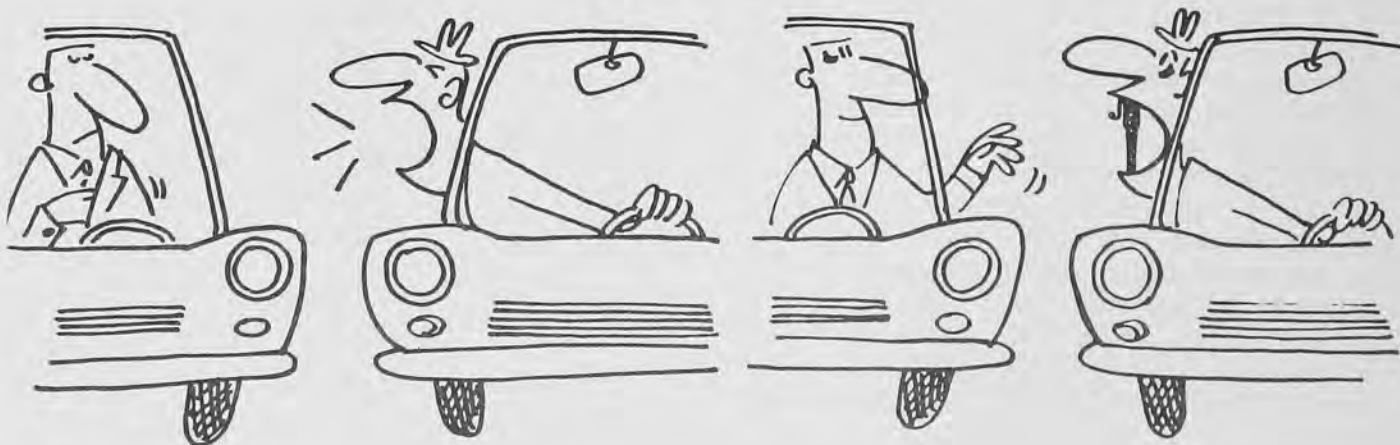
значили день її народин.

У минулому році члени гуртка дістали 4-те юнацьке відзначення, а пл. вірл. Оксана Тромса 2-ге, і майже всі піднесли свої юнацькі ступені. Два члени гуртка відбули вишкільні курси новацьких виховниць, на яких Ліда Пелешун добула 3-тє місце в точкуванні.

Ось коротка хроніка перебігу працюючого рону наших "Гуцулок", повна труда і охоти до гарного і добра, а в нагороду за це щира симпатія до них усіх і щораз частіша назва: "наші пластові соловейки".

Наталія Шуст

БЕЗ СЛІВ...

ОДИН ДЕНЬ У ЖИТТІ ТАБОРОВИКА НА "НОВОМУ СОКОЛІ" (в знімках)

Булава й учасники табору УПЮ-ів "Білогорща"
на Новому Соколі, 1975.

Знімки виканоли:
ст. пл. Юрій Куріца
і
ст. пл. Андрій Филипович

Раннє вставання —
всі вибігають із шатер

"Чому твої черевики не зав'язані?"

Перегляд у шатрах

Ранній звіт

Будова щогли

Біг з перешкодами

Скок через отвір

Кінець мандрівки з наплечниками

“ІВАНА КУПАЛА” НА БОБРІВЦІ

9-го липня ц. р., о першій годині вночі, сталася в нашому таборі цікава подія. Ми всі смачно спали, коли раптом до нашого шатра зайшов комендант табору і нас розбудив. Треба було швидко вдягатися і йти на збірку. — Напевно буде теренова гра, — думав кожний з нас. І під таким враженням ми вирушили в ліс.

Воронина воронить з карт. Святкування свята Івана Купала на Бобрівці.

У лісі було дуже, дуже темно. Ліхтарок нам не дозволено вживати, а кожний мав триматися того, що йшов перед ним. Ішли ми досить далеко, коли врешті побачили якесь світло в лісі. Прийшов наказ, щоб стати, а тоді кожний одинцем ішов у напрямі того світла. Пішов і я. Коли я прийшов до місця, де було світло, то зрозумів, що це не була теренова гра, але щось інше. Бо там сиділа дівчина-ворожка в барвистому одязі. Вона дала мені в

руку якийсь папірець, якого я не смів відкрити. І так було з кожним з моїх друзів.

І знову рушили ми в дорогу, міцно тримаючи таємничі папірці. Коли нас затримали, комендант дозволив прочитати наші таємничі папери, а вони ворожили нам про наше майбутнє щастя чи нещастя. Довідавшись про нашу долю, ми вирушили в дальшу дорогу. І ось знову перед нами світло. Цікаво, на що ми цим разом натрапили! Там сиділа одна пластунка. Вона сказала нам, що ми повинні шукати в лісі за вінками, а хто знайде вінок і вдягне на голову, буде мати довге й щасливе життя. Тяжко було шукати ті вінки, але ми хлопці бистрі — знайшли їх. Зібравшись знову, всі разом пішли ми в напрямі озера. Там понад водою сходилa й скакала якась страшна, величезна постать — лісовик чи щось! А біля неї в човні сиділа русалка, вся в білому! Лісовик сказав нам піти на кілька хвилин у кущі. А коли вже наказав вернутись, ми побачили над озером юначок, що клали на воду вінки із свічками. Коли вже всі вінки були в воді, лісовик казав кожному взяти одну юначку за руку, і так ми всі разом пішли й сіли біля ватри. При ватрі ми співали купальські та інші пісні. А при кінці скакали з дівчатами через вогонь.

МАРШ-РЕЙД У ЧЕСТЬ ГЕН. ХОР. ТАРАСА ЧУПРИНКИ В БАЛТІМОРІ

Пластун Пластової Станиці Балтімор влаштували 27 квітня ц. р. 10-милевий рейд, відзначаючи таким чином роковини смерті ген.

Члени станиці (всіх разом 40) перед початком маршу.

хор. Тараса Чупринки, і при цьому придбали понад триста доларів на фонд оборони Валентина Мороза.

Ст. пл. Лариса Саламаха інформує про похід англomовну пресу.

КУТОК ФІЛАТЕЛІСТА

ВИСТАВКА МАРОК У ВІДНІ

У рамках виставки укр.-катол. парохії св. ВМ. Варвари у Відні з нагоди 200-ліття заснування грекокатоличеської семінарії "Барбарейм" за па-

Союз Українських Філателістів Австрії
Ukrainischer Briefmarkensammlerverein in Österreich
Zentralparlament zu St. Barbara, A-1010 Wien, Raimondgasse 1/11
Наміадов укр.-катол. парохії св. ВМ. Варвари у Відні

СВЯТОЧНА КОБЕРТА
OFFIZIELLES FESTKUVERT
200 — ліття 'Барбарейм'
1775 gründet Maria Theresia das
griech.-kath. Zentralseminar 'Barbareum'

Цінне євангеліє, дар цисаревої
Марії Тересії
Prachtevangelien mit Monogramm der
Kaiserin, gestiftet für St. Barbara

AUSSTELLUNG
IM ALTEN RATHAUS
11. und 12. Oktober 1975

нування цисаревої Марії Тереси (1775 р.) "Союз Українських Філателістів Австрії" зорганізував свою десяту виставку марок 11 і 12 жовтня 1975 р. у старій ратуші Відня. Під час виставки урядова там спеціальний відділ австрійської державної пошти, при якому можна було одержати спеціальний австрійський поштовий штемпель з двомовним українсько-німецьким написом і рисунком частини документу про заснування семінарії (200 жовтня 1775), з підписом цисаревої Марії Тереси. Штемпель відбивали виключно тільки на поточні австрійські марки. СУФА разом з парохіальним урядом св. Варвари випустив "Святочний коверт" з образом цінної Євангелії, що був даром Марії Тереси для нашої церкви.

На закінчення цієї ночі ми заспівали "Добраніч" і пішли до своїх шатер, з приємними споминами цієї ночі Івана Купала.

Роман Ворох

ПОМЕР ВОЛОДИМИР КУЦ, СЛАВНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ БІГУН

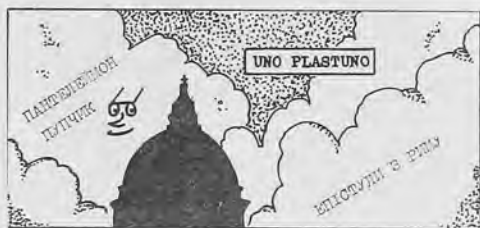

Володимир Куц, славний український бігун на довгі дистанції, який був першим атлетом, що здобув олімпійські золоті медалі для СРСР, помер 16 серпня 1975 р. згідно з повідомленням пресової агенції ТАСС. В. Куц, якому було 48 років, помер на удар серця.

Народжений 7-го лютого 1927 року в селі Оленсине, Сумської області, В. Куц здобув першенство СРСР в 1953 році в бігах на 5.000 і 10.000 метрів, затримуючи цей примат через 10 років. У 1954 році В. Куц здобув чемпіонат Європи в бігу на 5.000

м., а в 1956 році, на Олімпійських Ігрищах в Мелбурні, Австралія, він встановив олімпійський рекорд у бігу 5.000 м. — 13 хв. і 39,6 сек., який затримався по сьогоднішній день. На цій Олімпіаді В. Куц також виграв біг на 10.000 м., встановлюючи новий олімпійський рекорд, і став першим атлетом-медалістом олімпійської збірної СРСР. У 1956 році В. Куц здобув світовий рекорд у бігу на 10.000 м., а в 1957 році поправив свій олімпійський рекорд у бігу на 5.000 м., пробігаючи цю віддаль за 13 хв. 35 сек. У цих двох роках він був обраний на "Спортсмен Рок в Європі". В. Куц був славний ще тим, що він вніс новий стиль у довгодистансові біги, міняючи часто темпо, що вимучувало його суперників.

В. Куц закінчив у 1961 році Ленінградський інститут фізичної культури і після закінчення активної кар'єри був тренером легкоатлетики. За досягнень в спорті був відзначений орденом Леніна та мав звання "заслуженого майстра спорту". (За "Свободою")

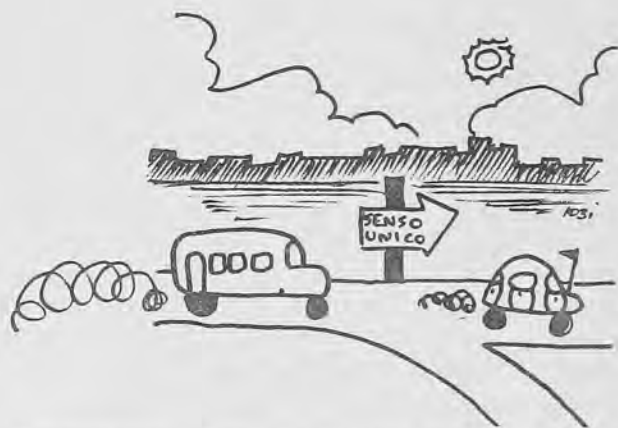

ТЕРЕНОВІ ЗНАКИ

Перший день у тім чоботі, що географи звуть Італією. Трохи оп'янілий від запаху славетної римської "pizza rustica" і запаморочений думкою про рік у цій країні сонця і товщу, я звернув увагу на напис, який кричав на мене зі стовпа словами: *senso unico*.

Вміщений у білу стрілку на синьому тлі, він представляв мені — новоприбулому імігрантові — шлях у новий світ, у романтику італійського підсоння. Знав я добре, із слабкої моєї мовної підготовки, що *senso* — це почуття, емоція, а *unico* — унікальний, єдиний. Отже разом: унікальна емоція. І стрілка приманливо кличе мене в напрямі цієї радості, еuforia, життя на європейському континенті!

Автобус, у якому я сиджу з носом припертим до вікна, слухняно скручує туди, куди вказує стрілка, уважно керується написом про *senso unico*. Уявляю собі чудні переживання, що ждуть на мене при меті. А ми, здається,

зближуємось, бож видно, що всі авта на дорозі їдуть туди ж, за тими ж написами.

Як часто відбувається ця проща до вдовolenня? І хто влаштовує це "унікальне почуття"? У якому виді довершиться чудо? Що це *senso unico*? Не витримав я і запитав брата — співкитальця, що сидів поблизу.

— Що, не пізнаєш? *Senso unico* значить *one way* — дорога, по якій можна їхати тільки в одному напрямі. Однонапрямна вулиця. А зрештою ти повинен був пізнати по...

Вуха мої слухали, а душа розчаровано оплакувала втрачений рай.

Пантелеймон Пунчик

Якщо ви маєте 65 років, ви правдоподібно кваліфікуєтесь на онтарійську нову Привілейовану виказку для громадян-сеньйорів

Нижче подаємо привілеї, які Онтаріо для вас дає:

Вже вислано понад 750 000 нових онтарійських привілейних виказок (Ontario Senior Citizens Privilege Card)

для громадян-сеньйорів у віці понад 65 років. Вона заступає місячну виказку на дарові ліки, яку було видало Міністерство здоров'я.

Крім безплатної обслуги ОНІР, ця виказка дає право на понад 1500 безплатних ліків за рецептою усім тим сеньйорам, які отримують федеральну старечу пенсію або онтарійський гарантований річний прибуток (GAINS).

Нова привілейна виказка є ідентифікаційним документом на:

★ Безплатний вступ до всіх онтарійських провінційних парків.

★ Безплатний або знижковий вступ до багатьох історичних, культурних і розвагових місць, як "Онтаріо Плейс", "Онтаріо Саєнс Сентер", "Аппер Канада вілледж", Королівський ботанічний город.

★ Спеціальну знижку для громадян-сеньйорів у багатьох крамницях.

★ Спеціальну знижку для громадян-сеньйорів у деяких системах громадського транспорту. (Провірте у своїй місцевості, чи така знижка дається).

★ Участь у громадській діяльності та центрах для громадян-сеньйорів.

Якщо ви досі отримували місячну карту на безплатні ліки, ви автоматично отримаєте привілейну виказку. Підпишіть її негайно. Без вашого підпису

виказка неважна. Якщо ви маєте 65 або більше років і живете в Онтаріо понад 12 місяців, але 30 вересня не одержали своєї виказки, пишіть до: Ontario Senior Citizens Privilege Card, Drug Benefit,

Queen's Park,
Toronto, Ontario M7A 2S3

Якщо ви потребуєте виказки французькою мовою, пишіть на вищеподану адресу. Якщо ви маєте 65 або більше років, але живете в Онтаріо не довше, ніж 12 місяців, ви можете внести заяву на тимчасову привілейну виказку.

Вона дає вам усі привілеї, за винятком дарових ліків. Пишіть до:

JAMES TAYLOR
Ministry of Community and Social Services

Province of Ontario

William Davis, Premier

СПИСОК ДАРУНКОВИХ ПЕРЕДПЛАТ

1. Крайова Пластова Старшина, Нью-Йорк, США, для юнацької організації у США.

2. Юначки учасниці цьогорічного Табору розвідувачок, що відбувся на "Вовчій Тропі" у США, подарували 5 дарункових передплат для: священика в Римі за 2 роки, для юнака в Аргентині і для юнаків у Торонті, Канада, за 2 роки.

3. Пл. сен. Марія Павлишин, Торонто, Канада, для Сестер Службниць в Югославії.

4. Ст. пл. Роман Ковч, Клівленд, США, із заробітку під час 29-ої Великої Бурлацької Ради над Голубиним Озе-

ром в Канаді, 3 дарункові передплати для: юнака в Чехії за 2 роки і для священика в Югославії.

5. 20-ий Курінь УПЮ-ок гурток "Берізки", Ньюарк, США, для юнака в Аргентині, за 2 роки.

6. Ст. пл. Ірина Данилишин, Чікаго, США, для юнака в Німеччині.

Разом 13 нових дарункових передплат.

Останнє наше звідомлення про дарункові передплати було поміщене в "Юнаку" за вересень ц. р. Не забувайте про пластоє юнацтво в різних країнах, яке потребує дарункових передплат. **Хто черговий?**

СПИСОК ДАТКІВ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "ЮНАКА",

що вплинули до 1 жовтня ц. р.

США:

20-ий Курінь УПЮ-он гурток "Берізки", Ньюарк	50.00
З Великої Ради Куренів УПС і УСП "Бурлаки"	40.00
Гурток УПЮ-он "Гуцулки", Бріджпорт	25.00
Ст. пл. Христия Гун, Мерівіл	3.00
Пл. юн. Ігор і Мирон Пеняки, Чікаго	3.00
Пл. юн. Адріана Мельничин, Франкфорт	3.00
Пл. юн. Юрій Кух, Савт Орендж	3.00
Ст. пл. Євген Котук, Джерзі Сіті	2.00
Пл. сен. Ярослав Рак, Мейпелвуд	1.50
Пл. юн. Михайло Хариш, Довнерс Гров	1.00
Пл. юн. Марта Телішевська, Парма	1.00
США разом	132.50

КАНАДА:

Ст. пл. Олександр і Марта Олійники, Монреаль	6.00
Ст. пл. Варна і пл. юн. Єлисавета і Стефа Тиховецькі,	
Ст. Кетерінс	6.00
Ст. пл. Ігор Вдович, Торонто	6.00
Пл. юн. Рома і Юрко Гуцуляки, Ошава	5.00
Пл. юн. Лариса Яримович, Торонто	1.00
Пл. юн. Орест і Юрій Гірняки, Монреаль	0.50
Канада разом	24.50
З нагоди вінчання (дивись стор. 27)	20.00
Із США замість квітів на могили (дивись посмертні згадки у цьому числі)	45.00
Усі разом	\$222.00

● Усім жертводавцям складаємо на цьому місці нашу щирі подяку за їхні датки на пресфонд "Юнака". Ці датки допомагають нам у великій мірі продовжати наше видавниче діло.

У пам'ять
МАРІЇ ЗАЯЧКІВСЬКОЇ,
незабутньої учительни Рідної Школи ім. Т. Шевченка
у Львові, складає на пресфонд "Юнака" 10.00 дол.

пл. сен. ОЛЯ ЧМОЛА, Боффало

Замість квітів на могилу

св. п.

пл. сен. інж. **ЮРІЯ ПЯСЕПЬКОГО**
складаю \$5.00 на пресовий фонд "Юнака".
Родині Покійного та всім нашим Друзям
складаю моє щире співчуття.

пл. сен. Степан Салин,
Нью-Йорк, США.

Замість квітів на могилу

св. п.

пл. сен. **ЗЕНОНА КОРЧИНСЬКОГО**
складаю \$25.00 на пресовий фонд "Юнака"
інж. Михайло Дорота,
Кіннелон, США.

Відзначаючи сьому сумну річницю смерті
нашої Незабутньої Дружини і Мами

св. п.

ОЛЬГИ З МАРЦЮКІВ ЦЮК
складаємо дальших 120.00 дол. на створений нами
фонд постійної дарункової передплати журналу "Юнак"
для незаможних юнаків чи юначок.

ЯРОСЛАВ — чоловік і **ОЛЕГ** — син,
Філадельфія, США

Замість квітів на свіжу могилу

св. п.

ОСИПА ШПАЧИНСЬКОГО
Батьна і Тестя наших Друзів Орлинівців:
Володимира Шпачинського, Дарни зі Шпачинських
і Василя Орихівського, — складаємо \$20.00
на Пластовий Видавничий Фонд
Члени 8-го Куреня УСП-ів
ім. Григора Орлина, США.

В пам'ять нашого Дорогого Батьна

св. п.

НЕСТОРА ГОРОДИСЬКОГО
великого приятеля пластунів
складаємо \$10.00 на пресовий фонд "Юнака"
Іван і Нестор Городиські,
Чікаго, США.

Замість квітів на могилу

св. п.

ЄВГЕНІЙ МІЛЯНИЧ
Мами пл. сен. Атанаса Мілянчи
складаю \$5.00 на пресовий фонд "Юнака"
пл. сен. Ольга Начмарська,
Джемейна, США

ОЩАДНІСТЬ

це прикмета кожного доброго пластуна
та кожної доброї пластунки.

ПЛАСТУНИ І ПЛАСТУНКИ!

Складайте Ваші ощадності
у найбільшій і найстаршій кредитівці
у Торонті

Українська Кредитова Спілка

297 College St. — Toronto 2B, Ont.
Tel.: 922-1402

Пластун Ти, юнак?

ОЩАДНІСТЬ — Твій знак!

Щадити щоденно учись!

Як будеш студент,

Той доляр, той цент

Тобі допоможе колись

Здобути знання, прожиток, ім'я!

- ЗА ОЩАДНОСТЕВІ ВКЛАДИ "Самопоміч" платить 5½% ДИВІДЕНДИ.
- КОЖНА СУМА ВКЛАДУ враз із усіма фондами має своє ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ“ У ЧІКАГО

2351 West Chicago Ave. — Tel.: HU 9-0520
Chicago, Ill., 60622, U.S.A.

ЗДОРОВИЙ і СМАЧНИЙ ХЛІБ
та всякі інші печива
випікає

УКРАЇНСЬКА ПЕКАРНЯ
власниками якої є

Анна і Роман Вжесневські

THE FUTURE BAKERY

735 Queen St. West, Toronto 2-B, Ontario
Tel.: EM 8-4235

Праця і ощадність забезпечать
Вашу майбутність!

Пластуни і Пластунки,
учні свято-миколаївських шкіл,
складайте свої ощадності у

СВЯТО-МИКОЛАЇВСЬКИЙ КРЕДИТОВИЙ СПІЛЦІ.

Спілка приміщується в будинку
Вашої школи і є відкрита від
год. 10 до 1 по полудні.

4 Bellwoods Ave., Tel.: 366-4529
Toronto, Ont. M6J 2P4

“ПОСІБНИК ЗВ'ЯЗКОВОГО”

можна набути

- в Канаді: у Пластовій кооперативі “ПЛАИ”

PLY Ltd., 768 Queen St. W.,
Toronto 3, Ont., Canada.

**Друкарня
КИЇВ**

виконує
всю
друкарську
роботи.

Друкуємо

- книжки
- часописи
- летючки
- афіші
- весільні запрошення
- фірмові друки

KIEV PRINTERS LTD. — Phone: 363-7839
860 Richmond St. West, Toronto 2-B, Ont.

Хто з Вас подорожує

- літаком
 - кораблем
 - поїздом
 - автобусом
- у Канаді чи поза Канадою
повинен купити подорожний квиток та одержати безплатно потрібні інформації і поради
в українському подорожному бюро
МАРКІЯНА КОГУТА
і
ІГОРЯ КУРИЛІВА

Bloor Travel Agency

1190 Bloor St. West — Toronto 9, Ontario
Telephone: 535-2135 & 535-2136

POSTAGE PAID AT TORONTO, CANADA

If not delivered please return to:

YUNAK Magazine

2150 Bloor St. W. Toronto, Ont. M6S 1M8, Canada

Ціна: 90 центів RETURN POSTAGE GUARANTEED

**“МІЙ ПЕРШИЙ СЛОВНИК”
ЦІННА Й НЕОБХІДНА КНИЖКА
ДЛЯ КОЖНОЇ РОДИНИ І ШКОЛИ**

Здійснилася мрія наших визначних виховників — учителів — бл. пм. Ц. Паліїв та З. Зеленого. Уже можна набути у Видавництві Об'єднання Українських Педагогів Канади *“Мій перший словник”*, близько тисяча слів з ілюстраціями малярів Юрія та Яреми Козаків. Посібник необхідний кожній українській родині, яка плекає рідну мову.

Ціна книжки 6.00 дол плюс 50 центів на пересилку. Замовлення тільки грошовими переказами (Money Order) через труднощі з виміною чеків, слати на адресу:

**“PLY” CO-OP. LTD., 768 Queen St. West
Toronto, Ont., Canada M6J 1E9**